

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 168. szám — 1941 július 25 péntek — Ára: 12 fillér

A MAGYAR CSAPATOK KELETEN TÖBBSZÁZ KILÓMÉTERRE TÖRTEK ELŐRE

A Bug mentén súlyos harcokat vívtak, sok foglyot ejtettek és nagymennyiségű hadiszert zsákmányoltak — Gyorsalakulatok eredményesen közreműködtek a Kiev környéki bekerítő német hadmozdulatokban

Német légitámadások következtében Moszkvában elpusztult a szovjet hadsereg háza és megsérült a Lenin mauzoleum

Japán csapatok partraszálltak Francia-Indokínában, elfoglaltak két hadikikötőt és hat légikikötőt

Minden magyar ember büszke örömmel olvashatja a honvédsereg csapatainak szovjetország földön aratott sikereiről és jelentős harci eredményeiről szóló jelentéseket, melyek a tegnapi hiranyagban kiemelkednek.

A honvédsereg főnökének esztendőközi jelentése összefoglalóan közli a honvédsereg legutóbbi üldöző harcainak öröndetes eredményeit. A MII értesülése szerint a foglyok és zsákmányolt gépkocsik, valamint a hadianyag számbavétele folyik. A jelentés a kezünkbe jutott fegyverek közül csak a használható állapotban levő ágyúk és harckocsik számát említi meg. A magyar gyorsalakulatok igen eredményesen működtek közre abban a nagyszabású német hadműveletben, amelynek során a Kiev környékén újabb nagy szovjet seregeket bekerítéssel bontakoztat ki. A honvédseregnek e mozdulataival sikerült megtörni az előtte levő páncélosokkal is megerősített szovjet utóvédéket makacs ellenállással és lendületesen üldözni a visszavonuló ellenséget. Térnyerésükkel egyszersmind elősegítették a honvédkötőlekektől délre vezető szövetséges erők támadását, amely így néhány igen fontos hely birtokába jutott. A szakkörök további részletek közlésétől egyelőre tartózkodnak, csupán annyit állapítanak meg, hogy a szovjet haderő ellen most folyó hadműveletek már is újabb szovjet egységek elvárgását teszik lehetővé.

A BERLINI LAPOK

Hosszabb jelentésekben foglalkoznak — közli a MII — a magyar műszaki csapatok és huszárok sikereivel. A Völkischer Beobachter hangoztatja, hogy a magyar műszaki csapatok és kerékpárosok a Zbrucz folyó mellett nehéz terepen, jelentős mértékben kivették részüket a folyó túlsó partján készített hidó kiszélesítésére, később pedig az ütközetek terhét nagyrészt a magyar kerékpárosok hordozták. A Berliner Börsenzeitung hangoztatja, hogy a csaknem járhatatlan Podolia síkságon az újabb előnyomulásban a magyar huszárok vállalták az oroszlaurszt. A lovasság hagyományos szellemétől eltérve mindenhol utána nyomultak a hátrálóknak és ezen a nehéz területen mozgékonyaságukkal bebizonyították jelentőségüket. A

Legújabb magyar hadijelentés

A Magyar Távirati Iroda jelenti július 24-én:

A magyar királyi honvédsereg főnöke közli:

Csapataink az elmúlt napok alatt állandó utóvédharcok közben többszáz kilométerre keletre törtek előre.

Súlyos harcokat vívtak a Bug mentén utóvédállást foglalt és szívesen védekező ellenséggel.

Gyorscsapataink különösen július 22-én és 23-án vívtak eredményes harcokat.

A harcok folyamán sok foglyot

ejtettünk. Az ellenség vesztesége halottakban és sebesültekben még a foglyok számánál is nagyobb.

Tizenkét darab használható löveget, egy harckocsit, sok gépkocsit és még számba nem vett nagymennyiségű géppuskát és golyószórót zsákmányoltunk. Megsemmisítettünk 21 szovjet harckocsit, sok gépkocsit.

Saját veszteségünk csekély.

Egyes alparancsnokok személyes bátorsága különösen értékes eredményeket hozott.

HARMINC JAPAN CSAPAT-SZALLITÓHÁJO ELINDULT

A japán és a vichyi kormány között létrejött megegyezés értelmében — mint Londonból jelentik — erős japán haditengerészeti egységek harminc csapatszallító-gőzzel útban vannak Dél felé.

Egy másik jelentés szerint Vichy hivatalos körében kijelentették, hogy az indokínai támaszpontok közül az álló megszállásnál csupán átmeneti katonai akcióról van szó. Vichyben különben hivatalos részről kijelentették, hogy nem felelnek meg a valóságnak azok a Washingtonból származó hírek, hogy a japán kormány kedden Saigóban 24 óras ultimátumot nyújtott át az indokínai kormánynak és ebben Indokína teljes megszállásának engedélyezését követelte.

Darlan tengernagy szerdán újból fogadta a vichyi japán nagykövetet.

A Neue Züricher Zeitung jelenti Tokióból: Megbízható forrásból származó értesülés szerint közvetlen küszöbön áll olyan japán-francia egyezmény megkötése, amely gyakorlatilag teljesen Japánra hárítja a felelősséget Indokína védelméért. Jólértesült helyen úgy tudják, hogy az indokínai katonai pontok megszállása a jövő héten megtörténik. A Daily Express című amerikai lappal az a véleménye, hogy bár a japán sajtó Indokína elleni támadást követi, Japán Szibériát fenyegeti. A lap azt hiszi, hogy a tengelyhatalmak támadásra készülnek az Atlanti óceán déli részének két pontján. Biztosítani akarják Dakar ellen-

őrzését és támpontokat akarnak szerezni bizonyos délamerikai köztársaságokban. (?)

NAGY KATONAI ESEMÉNYEK ELŐTT

Mint Washingtonból jelentik, amerikai hivatalos körök feszült érdeklődéssel figyelik Japánt, mert arra számítanak, hogy a felkelő nap birodalma bizonyos lépéseket tesz. Knox tengerészeti miniszter azt is kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy nagyhorderejű katonai események állanak küszöbön, de ma még senki sem tudja, hogy északi vagy déli irányban. Az egyik újságíró megkérdezte, felkészült-e az Egyesült Államok hajóhada minden eshetőségre, Knox mosolyogva igennel válaszolt.

PARTRASZÁLLÁS

Az éjszakai órákban érkezett berlini jelentés közölte, hogy a japán Domei iroda hivatalos értesülése szerint japán csapatok partraszálltak Indokínában, ahol elfoglaltak két hadikikötőt és hat légikikötőt.

ANGOL TILTAKOZÁS

Hanoi lapjelentés szerint a távolkeleti brit főparancsnok, mint hitelt érdemlő jelentések mondják, Francia-Indokína kormánya előtt bizonyos tiltakozó lépéseket tett.

Washingtoni jelentés szerint Sumner Welles esztendőközi nyilatkozatában azt állította, hogy Japán francia-indokínai rendszabályai fejegetik Amerika biztonságát és veszélyeztetik Amerika területét és érdekeit távolkeleten.

CSUNGKING ELŐKÉSZÜLETEI

A Yomiuri Shimbun azt írja, hogy a német-szovjet háború kitörése óta az angol-szász mesterkedések egyre élénkebbek lesznek. Az USA és Nagybritannia beavatkozása a távolkeleti kérdésekbe Japán számára egyre elviselhetlenebbé válik.

Az angolok ugyan tagadják a csungkingi kormánnyal kötött katonai egyezményt, de egyre több jelentés érkezett arról, hogy a csungkingi csapatok előkészületeket tesznek, hogy Indokínába be-

TÖKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

vonuljanak. Japan számára sür-
gősen szükségessé vált, hogy dön-
tő intézkedéseket fogadjon.

ALHIREK

Azokról a külföldön elterjedt
híresztelésekről, amelyek szerint
Clodius német követ jelenleg áll-
tólág Ankarában tartózkodik, csü-
törtökön Berlinben kijelentették,
hogy már régen nem volt Anka-
rában. Ezzel kapcsolatosan berlini
politikai körökben érdekesnek
mondják azoknak a ráfogásoknak
a célzatosságát, amelyeket a né-
met követ állítólagos ankarai tar-
tózódásáról kitaláltak. Ezek a rá-
fogások ugyanis arról tudnak,
hogy tárgyalásokat folytat bizo-
nyos átvonulás engedélyezéséről.
Ilyen tárgyalások — mint Berlin-
ben hangoztatják — nem is voltak,
de szeretnék ezeket Clodius ismert
névvel elhíhetvé tenni.

AMERIKA GAZDASÁGI HABORUJA JAPAN ELLEN

A római lapok beszámolnak

Német hadijelentés

A keleti arcvonalon tervszerűen folynak a hadműveletek — A németek
54 angol gépet löttek le

A német véderő főparancsnoksága
közli: A német véderőnek és szövét-
ségének hadművelet az egész ke-
leti arcvonalon tervszerűen folynak,
bar az ellenség erős helyi védekezést
főjt ki és a közlekedési viszonyok is
nehézek.

Erős harc repülőgépeink a csü-
törtökön virradó éjszaka is mindenféle
nagyaság bombákat dobtak Moszkva
katonai és hadigazdálkodási berende-
zéseire.

TEGNAP 54 ANGOL REPÜLŐGÉPET LÖTTEK LE

A brit léghaderő szerdán a csatorna
partvidékének megtámadására irá-
nyuló kísérletei közben legsúlyosabb
vereségeinek egyikét szenvedte. Va-
dászrepülőgépeink lelőttek 46, léghar-
rító tüzérségünk és előrs-naszádjaink
pedig három-három brit repülőgépet.

A tengerészet tüzérsége két repülő-
gépet semmisített meg. Ezzel az ellen-
ség pár óra alatt 54 repülőgépet vesz-
tett. E légharcokban három saját re-

13 ezer fogoly és nagy hadizsákmány Nevelnél

Berlin, július 24. (Német TI) A
Nevelnél bekerített bolshevikiek jú-
lius 22-én és 23-án összpontosított
német támadás következtében megsemmisültek. Az elesett szov-
jet katonák száma rendkívül nagy,
aminek az az oka, hogy a politikai
biztosok eredménytelen ellentállás-

Hatalmas ütközet folyik a Bug partján

Róma, július 24. (MTI) A római
lapok kiemelik azt a fontos szerep-
et, amelyet a magyar csapatok a
Bug partján kialakult ütközetben
jársanak. A Stampa budapesti tu-
dósítója megállapítja, hogy a né-
met és a magyar csapatok most
szorosán együttműködnek az uk-

A németekhez átszökött ukrán katonák magukkal hozták a politikai biztost

Berlin, július 24. (Német TI) Az
ukrán harctéren német fogságba
esett Ivan Romankov 24 éves poli-
tikai biztost egy Sztalin-vonalbeli
kísérő legénységéhez tartozó 80
ukrán katona hozta magával, ami-
kor megadták magukat azért, hogy
a német hadbírósg ítékezze fel-
lette. Kihallgatása során elmon-
dotta, parancsot kapott, hogy azon-
nal löjje agyon azokat a szovjet ka-
tonákat, akik meg akarják adni
magukat. A parancs szerint a

Kelet-Karéliában menetelnek a finn csapatok

Helsinki, július 24. Az „Aamulehti”
az egyhónapos háború eredményeivel
foglalkozva megállapítja, hogy a hadi-
jelentések igen szakszerűek, de ezek-
ből is megállapítható, hogy a finn
csapatok már Kelet-Karéliában mene-
telnek, szovjet csapatok arcvonalát
törték és a vörösök vonalai mindenütt
felbomlóban vannak. Ez a fronttör-
és a háború legnagyobb eseménye.
Ugy látszik — jegyzi meg a finn

washingtoni jelentéseikben a Ja-
pán elleni gazdasági háború sü-
lyosbodásáról. A lapok értesülései
szerint az északamerikai unióban
lévő japán konzulok azt várják,
hogy rövidesen felszólítást kapnak
Amerika elhagyására.

JAPAN KÜLPOLITIKÁJA NEM MÓDOSULT

Tojoda japán külügyminiszter
— mint a „Hoesi Simbun” írja —
a japán diplomaták figyelmét még
egyszer határozottan felhívta arra
a körülményre, hogy Japán kül-
politikája a kormányváltással
nem módosult, hanem alapja vál-
tozatlanul a háromhatalmi egyez-
mény marad.

Általában nem volt kétséges,
hogy Japán ilyen magatartást ta-
nusít — folytatja a lap — az angol
és az északamerikai propaganda
azonban továbbra is terjeszti alap-
talan híreszteléseit, hogy megkí-
sérlelje Japán két táborra bon-
tani és megzavarni a német-japán
kapcsolatokat.

pilőlőgépeink veszett el.

A német léghaderő a Nagy-Britan-
nia elleni harcban a csütörtökre vir-
radó éjszaka kikötőket és katonai be-
rendezéseket bombázott Anglia nyu-
gati és keleti partjai mentén.

A csütörtökre virradó éjszaka brit
repülőgépek Délnyugat-Németország
néhány pontjára romboló és gyujtó-
bombákat dobtak. A polgári lakosság
esekély veszteségeket szenvedett. A
károk jelentéktelenek. (MTI.)

Berlin, július 24. (Német TI): A vé-
derő főparancsnoksághoz érkezett jelen-
tések szerint július 23-án a La Manche-
csatorna felett lefolyt nagy légitáma-
dás német győzelemmel végződött.
Lelőttek 54 angol gépet. A mindig tá-
madó német vadászpilőlők 46 angol
repülőgépet semmisítettek meg. A ha-
ditengerészet tüzérsége 5, a légvédelmi
tüzérség pedig 3 gépet lött le. A le-
lőtt gépek között van 4 motoros bom-
bavető, 8 Bristol Blenheim mintájú
harci repülőgép, 40 vadászgép; 3 német
gép eltűnt. (MT.)

ra kényszerítették őket. A németek
eddig több, mint 13.000 foglyot ej-
tettek. A foglyok száma óráról
órára nő. A zsákmányolt ágyuk,
fegyverek és felszerelések hatal-
mas mennyiségét eddig nem lehet-
tett felbecsülni. (MTI)

rajnai hadszíntéren, hogy elvág-
ták a szovjet csapatok visszavonul-
lását a Dnyeszter felső folyásán
keresztül.

A Resto del Carlino budapesti
különtudósítója szerint a Bug
partján hatalmas arányú ütközet
van kialakulóban. (MTI)

szovjet sebesülteket szintén agyon
kell löni, nehogy német fogságba
essenek. Mindenekelőtt azonban
parancsa volt arra, hogy kihallga-
tás után minden német foglyot lö-
jön agyon. Kihallgatásuk előtt el-
különítve helyezték el a foglyul
ejtett német tiszteteket és közkato-
nákat. Legkisebb menekülés, vagy
ellenállás megkísérelésekor agyon-
lőtték őket. Maga is agyonlőtt 14
német katonát. (MTI)

lap —, hogy a finn csapatok rész-
vesznek Leningrád körülzárásában.
Kedden szovjet repülők egyedül
Kotka városát támadták, anélkül,
hogy valami kárt is tehettek volna.
Finn repülők és a finn légvédelem öt
szovjet gépet lött le.

Elűzték a szovjet gépeket Helsinki felől

Helsinki, július 24. Július 23-án

ellenséges repülők Turku közelé-
ben gyujtóbombákat dobtak le, de
említésreméltó kárt nem okoztak.
A szovjet repülők csütörtök reg-
gel bombázták Nakkilát, egy fa-
ház megrongálódott. Forssarra is
bombákat dobtak. Csütörtökre vir-
radóra a földi elhárítás elűzte azq-
kat a szovjet repülőket, amelyek

Moszkvában elpusztult a szovjethadsereg háza, megsérült a Lenin mauzoleum

Stockholm, július 24. (Német TI)
A szovjet hírszolgálati iroda a
moszkvai katonai célpontok ellen
intézett második német légitáma-
dásról jelenti, hogy egész sereg
kár keletkezett. A svéd jelentés
közli: a moszkvai hírszolgálat sze-
rint többek között találat érte a

megpróbálták Helsinki fölé el-
jutni. A finn repülőgépek a Turku
környékén támadó szovjet romboló
repülőgépek közül egyet lelőttek.
Finn repülőgépek lelőttek két el-
lenséges bombázót. Légiutköz-
ben a léghárító tüzérség a keleti
határmentén is lelőtt két ellensé-
ges gépet. (MTI)

szovjethadsereg házát is, amely el-
pusztult.

Stockholm, július 24. (Stefani)
A szovjet fővárosból érkező hírek
szerint a legutóbbi német támadás
alatt megsérült a Lenin mauzole-
um is. A Pravda csütörtökön nem
jelent meg. (MTI)

Nagy légicsata a Szicíliai-csatorna felett

Az olasz torpedóvető rajok támadása
— Olasz gyorsnaszádok elsüllyesztet-
tek egy nagy hadihajót és egy angol
hajót ért találat

Az olasz főhadiszállás 414. számú
közleménye:

A szerdai napon a Földközi-tenger
középső része véres légharc színtere
volt.

A légharc a mi repülőink győzel-
mével végződött. Felderítő repülőink
hajnalban és az egész nap folyamán
állandóan jelentették, hogy egy nagy
hajókaravánra bukkantak, amely
hadihajók erős kíséretében halad.

A hadihajók között voltak cirkálók,
torpedórombolók, valamint repülőgép-
anyahajók, amelyek a Földközi-tenger
keleti részében Levante felé tartottak.

Légiereink több ízben támadást in-
téztek a hajókaraván ellen, annak
súlyos veszteségeket okoztak és leküz-
dötték a sok ellenséges vadászgép el-
lentámadásait.

Repülőgépeink elsüllyesztettek egy
15.000 tonnás gőzöst, valamint egy
10.000 tonnás gőzöst, amely robbanó-
anyagot szállított és légberopült.

Azonkívül megtorpedóztak egy
Southampton-osztályhoz tartozó 10.000
tonnás cirkálót és egy 8000 tonnás
cirkálót.

Bombákkal eltaláltak egy esata-
hajót, egy cirkálót, egy torpedórom-
bolót és egy másik eddig meg nem ál-
lapított minőségű hajót.

Hét ellenséges repülőgépet léghar-
cok során lelőttünk, három olasz re-
pülőgép nem tért vissza támaszpont-
jára. Sok olasz repülőgép legénysége
megsebesülve tért vissza.

Az éjszaka folyamán haditengere-
szelünk könnyű egységei folytatólag-
san nagy lendülettel támadásokat in-
téztek az angol hadihajók ellen. A
Forza fregattkapitány parancsnoksága
alatt álló gyorsnaszáduk elsüllyesz-
tett egy meg nem állapított osztályú
nagy angol hadihajót, egy másik, Pas-
colini sorhajóhadnagy parancsnok-
sága alatt álló gyorsnaszáduk el-
süllyesztett egy torpedórombolót.

Valamennyi hajóegységünknek si-
került — egészen könnyű sérülések-
kel — visszatérnie támaszpontjára.
Nem tudják, hogy az ellenséges hajók
hajótöröttjeit megmentették-e?

Július 23-ára virradó éjjel egy
tengeralttjárónk torpedóval eltalálta
ugyanennek a hajókaraván egyik
nagy hajóját.

Július 22-én napközben ellenséges
repülőgépek bombáztak egy gőzösu-
nket. A legénység sok tagja megsebe-
sült; más kár nem történt.

Észak-Afrikában a tobruki és a
sollumi arcvonalon nem történt nevez-
etesebb esemény.

Részletek a támadás eredményeiről

Róma, július 24. (MTI.) A Földközi-
tengeren megjelent nagy angol hajó-
karaván ellen végrehajtott olasz re-
pülőátmadásról ezt a részletet közlik:
Az egyik olasz bomba felibetalált egy
tízertonnás teherhajót, amely való-
színűleg robbanóanyaggal volt tele s
pillanatok alatt felrobbant és elsülly-
lyedt. Feltételezhető, hogy egy másik
tízertonnás hajót is torpedóval tal-
lalt. Egy 33.500 tonnás csatahajót két
bombatalálat ért. Ugyancsak bomba-

találat érte az egyik cirkálót is, ame-
lyen tűz támadt. Bomba érte a hajó-
karavánt kísérő anyahajót is. Később
megújult a támadás hajókaraván
zöme ellen. Torpedózó repülőgépek
ezúttal eltaláltak és elsüllyesztettek
egy 15 ezer tonnás szállítóhajót. Egy
8000 tonnás cirkálót pedig torpedóval
eltaláltak. A légharcokban az angol-
ok 7 darab gépet veszítettek, míg az
olaszok vesztesége 3 gép volt.

Anglia és a Szovjet katonai együttműködésre készül

Visszatért Londonba az orosz katonai bizottság vezetője

Bern, július 24. Londoni jelentés
szerint Golikov tábornok, az Angliába
kiküldött orosz katonai bizottság ve-
zetője és Dragan ezredes, akik néhány
nappal ezelőtt Moszkvába repültek,
szerdán visszatértek Londonba.

Eden külügyminiszter a nap folya-
mán tárgyal Majszki szovjet nagykö-
vettel. A tárgyaláson Golikov tábornok
és Dragan ezredes is részt vesz. (MTI.)

Berlin, július 24. A német főváros-
ban — mint Berlinből jelentik — nem
vették komolyan, hogy Nagy-Britannia
jelentős támogatást nyújthatna hadi-
anyag tekintetében a szovjetnek. A
mostani hírek azonban túlmennek az
anyagi támogatáson és olyan tervek-
ről volna szó, amelyek szerint Nagy-
Britannia és a szovjet katonai erői
közvetlenül együttműködnek. Eze-
ket a híreket — mint a Wilhelm-
strasse illetékes ténvezőinek megjegy-
zései mutatják — Berlinben már ko-
molyabban veszik és ez a mozzanat
igen fontosnak tűnik fel a politikai és
diplomáciai megfigyelők szemében.
Német illetékes helyen ugyanis kije-
lentették, hogy a német megítélés sze-
rint az említett szándékok szempont-
jából számításba jövő területeken át

valóban nyílhat lehetőség az angol és
szovjet tervek megvalósítására.

Német részről minden jelenséget,
amely az említett angol-szovjet tervek-
kel függ össze, a legnagyobb ébersé-
ggel figyelnek mind katonai, mind dip-
lomáciai vonatkozásban. A német áll-
áspontot politikai szempontból leg-
inkább jellemzi, hogy az említett
angol-szovjet tervek megvilágítására
azt is kijelentik: ez a két ország nyil-
vánvalóan harmadik államok rovására
szövi azokat a háborús terveket, ame-
lyekről az idézett külföldi jelentések
szólnak, de Németország már megfe-
lelő módon számot vetett ezekkel az
eshetőségekkel is.

A berlini japán követ Budapesten

Budapesten tartózkodik Hirosi
Osima tábornok, Japán berlini
nagykövete, aki felsége, valamint
Ucsida követéségi tanácsos és Ka-
niti Nisimura követéségi titkár tár-
saságában látogatott el hazánkba.
Osima japán császári nagykövet
deiben látogatást tett Bárdossy
László miniszterelnöknél a San-
dor-palotában.

A felsőház megszavazta a házassági javaslattal kapcsolatban az egyeztető bizottság szövegezését

A felsőház tegnap ülést tartott. Az ülés után báró Perényi Zsigmond helyéről felemelkedve megemlékezett a kormányzó pár negyvenéves házassági évfordulójáról és ezeket mondotta:

— „Az ő ünnepük, a mi ünnepünk.”
A Kormányzó Úr Öfóméltósága és a Főméltóságú Asszony a napokban ünnepelték házasságuk negyvenéves évfordulóját. (Lelkes éljen és taps.)
Az ő ünnepük a mi ünnepünk, minden becsületes magyarnak ünnepe. (Úgy van! Úgy van!)

— Amikor mi felnézünk órájuk és látjuk az ő boldog, eszményi életüket, a hitvesi szeretetet és a költészetjellegű ragyogó példát, az ő nagyszerű eseményeket, akkor adjunk hát a Mindenhátnak, hogy őket nekünk adta és kérjük, hogy áldja és segítse és nagyon sokáig éltesse őket. (Eljenzés.)

Az elnöki megemlékezést a felsőházi tagok állva hallgatták végig.

HOZZÁSZÓLÁSOK AZ EGYÜTTES BIZOTTSÁGOK JELENTÉSÉHEZ

A felsőház és a képviselőház között felmerült ellentétek kiegyenlítésére kiküldött együttes bizottságok jelentésének tárgyalására kimondták a sürgősséget.

A jelentéshez báró Prónay György szót hozta. Hangoztatta, hogy megállapodás jött létre azok között, akik a megegyezést igénylő szavazatukkal megpecsételték, de semmiestre sem kötik azokat, akik ezt a módosítást nem szavazták meg, mert azt nem tartják megfelelőnek és kielégítőnek.

— En ezt a módosítást nem szavaztam meg — folytatta —, mivel nem tartom megfelelőnek és ezt itt a Ház színe előtt a magam részéről ki akarom jelenteni.

— Nem azért szólalok fel, hogy csak ezt jelentsem ki, mert egy ilyen kijelentés egyszerű fontoskodás lenne. Egész más kérdést akarok felvetni és ezért kérem szót.

— Szerény véleményem szerint az úgynevezett egyeztető bizottság akkor, amikor nemcsak a hozzá utalt 9. paragraffussal foglalkozott, hanem ezen túlmenően megváltoztatta a javaslat címét és egy új szakaszt töltött hozzá, e ténykedésével hatáskörét túllépte és ezért szólalok fel, hogy e tekintetben alkotmányjogi és közjogi aggályaimat a felsőház színe előtt kifejezhessem. Állítom, hogy az együttes bizottság azáltal, hogy ezt a ténykedést elkövette, hatáskörét túllépte.

Felkiáltások: Úgy van! Úgy van!

A képviselőház pénteken tárgyalja a házassági javaslatot

A képviselőház tegnap szintén ülést tartott. Tasnádi Nagy András elnök lelkes szavakkal emlékezett meg a kormányzó pár 40 éves házassági évfordulójáról és a Ház hódolatát nyilvánította.

Bocsány Kálmán előadó beterjesztette a két Ház együttes bizottságának a házassági törvény 9. paragrafusa kapcsán a két Ház között felmerült ellentét kiegyenlítését célzó javaslatát. A jelentés tárgyalására a Ház kimondta a sürgősséget.

Az elnök javasolta, hogy a Ház péntek délelőtt 11 órakor tartsa meg legközelebbi ülését, napirendjén a házassági törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló törvényjavaslaton a két

Ujabb változás a szovjet kormányban

Stockholm, július 24. (NST) Idekeresztelt jelentések szerint, feltűnést keltő újabb változás történt a szovjetkormányban. Peredszipkin posztaiügyi népbiztost Kalinin ki-nevezte helyettesi népbiztossá, vagyis Sztalin helyettesévé.

Stockholmi körökben megállapítják, hogy ez a hír nyilván Timosenkó tábornagy bukását jelenti. A közelmúltig ugyanis Timosenkó volt a védelmi népbiztos. Néhány napja azután Sztalin került a tábornagy helyére, Timosenkó azonban továbbra is megmaradt helyettesi népbiztosnak.

A moszkvai hír nem közli, vaj-

— Az egyeztető bizottság által beiktatott új 15. paragrafus és a bizottság elé utalt 9. paragrafus között szükség-szerű összefüggés nem állapítható meg.

— Aggasztó eljárás ez, annál is inkább, mert a jövőre nézve esetleg precedensül hozzák majd fel.

— A felsőház hatáskörének épségben tartása és megvédése céljából elengedhetetlenül szükséges, hogy ilyen eset a jövőben ne fordulhasson elő.

Beszéde végén a következő határozati javaslatot nyújtotta be:

„A felsőház megállapítja, hogy alkotmányjogi aggályai vannak abban a tekintetben, hogy az egyeztető bizottság új szakaszt vett fel jelentésébe, illetve javaslatába, amely nincs szükségszerű összefüggésben az egyeztetés végett hozzáutalt szakasszal. Hogy ebben az esetben a felsőház a fent említett alkotmányjogi aggály kérdéseiben napirendre tér, teszi ezt azon oknál fogva, hogy a mai nehéz viszonyok mellett nem tartja kívánatosnak, hogy ebből kifolyólag a Ház között újabb nézeteltérés következék be. A felsőház azonban a maga részéről leszögezi azt az álláspontját, hogy ez a jövőre nézve precedensül nem szolgálhat.”

Balogh Jenő ugyancsak helytelennek tartja az albizottság váratlan döntését és osztja Prónay György nézetét, hogy a jövőben hasonló eset ne forduljon elő.

Török Géza azt fejtette, hogy noha a kiküldött bizottság tagjai csak a hozzájuk utalt kérdéssel foglalkoztak és lehetséges, hogy egy kissé túl is mentek a megengedett határon, de ez a felvetett igen súlyos kérdés érdekében történt. Elismeri, hogy egy egész új indítványt terjeszt a bizottság a két Ház elé, azonban ő is úgy látja, hogy a kérdésnél a súly azon van, hogy a két Ház egyetértése ne bontassék meg, mert ezt az ország érdeke kívánja így.

Ezután ismét báró Prónay György szólalt fel és kifejtette, hogy az elhangzott beszédekből az látszik, mintha ő a két Ház között ellentétet akarna szítani. De éppen ellenkezőleg, haározati javaslatával azt akarta elérni, hogy esetleg ne következhessek be a két Ház között tartósabb huzavona. Kérte, hogy a felsőház fogadja el határozati javaslatát.

A többség elvetette báró Prónay György javaslatát.

Ezután a törvényjavaslat szakaszoként történő tárgyalására került sor.

A törvényjavaslatot a felsőház többsége részletesen is elfogadta.

Ház együttes bizottsága által eszközölt módosításokkal való döntéssel.

Rassay Károly napirendi ellenindítványt nyújtott be. Nem látja törvény-szerűleg előkészítettnek a tárgyalást.

Donáth György azt fejtette, hogy a bizottsági módosítás szorosan hozzátartozik az egész kérdéskomplexum lényegéhez.

Radosay László igazságügyminiszter szólalt fel, kijelentette, hogy koncepcsiót tett, tisztán szerkezeti szempontból.

Rajness Ferenc csatlakozott az igazságügyminiszter fejtegetéséhez.

A Ház az elnök napirendi javaslatát tette magáévá. Az ülés egy óra után ért véget.

— A nagykanizsai piacon mázsánként 30 pengőért árulta burgonyáját Horváth Lajos varázslói gazda. A rendőrség az egész szekér burgonyát lefoglalta és ártrágítás miatt megindította a vizsgálatot Horváth ellen.

Az Ukrajnában elért sikerek nem utolsó sorban a magyar csapatok bátorságának köszönhetőek

Sztalinnak nincs többé módja, hogy megmentse a helyzetet

Bécs, július 24. A Donau-Sender szerdai 21.15-ös adásában ezeket mondotta:

Német legmagasabb katonai körökben megállapítják, hogy az Ukrajnában legutóbb elért nagy sikerek nem utolsó sorban a magyar csapatok bátorságának köszönhetőek.

A keleti front középső részén

Az Ipartestület előjárósága nem tárgyalta a gép- és mezőgazdasági csoport által beterjesztett, a zsidókról szóló javaslatot

Galamb Ferenc elnök kijelentései az ily természetű javaslatokról

Az Ipartestület előjárósága tegnap este tartotta rendes havi ülését. Az ülésen nagyszámúban jelentek meg az előjáróság tagjai. A Nemzeti Híszkegy elimádkozása után az Ipartestület ötvenhat tanoncot szabadított fel. Eről külön cikkben számolunk be. A tanoncszabadítás után Szendrey Sándor alelnök üdvözölte a megjelenteket, majd elnöki bejelentés formájában kegyelettel emlékezett meg Papp József, az IPOK elnökének elhunytáról. Az elhunyt elnök emlékének néma felállással adózott az előjáróság.

Ezután Lajos Béla aljegyző olvasta fel az elmúlt havi forgalomról jelentést. Eszerint 502 ügyiratot iktatott a testület hivatala, beszegődött 59 tanonc, felszabadult 38 tanonc, 19 tanoncszerződést kötöttek, ipart váltott hat egysz, iparáj beszűntette szintén hat. Ezután a pénztári jelentést terjesztette be Lajos Béla. Mind ezt, mind pedig a hivatali forgalmi jelentést elfogadták.

Galamb Ferenc elnök bejelentette, hogy az Ipartestületre is kivették székháza után az illetékegyenértéket. Beszámolt ezenkívül arról az elnökségi intézkedésről, hogy az Ipartestület hátralékban levő tagjait a tartozás megfizetésére ismétlen felhívják, számukra részletfizetési kedvezményt nyújtanak, az adókat egyenként megidézék és személyes meghallgatás után a méltányosság szerint ítélik meg helyzetüket. Az Ipartestület június 30-ig 3000 pengő bevételi többletet ért el éppen a hátralékok behajtásának szorgalmazásával.

Vangor Antal szót hozta az elnök bejelentéséhez, majd pedig Fitori Ambrus szót az anyaghiány miatt nem dolgozó iparosok hátralékai miatt. Kérte, hogy ezek halasztást kapjanak. Galamb Ferenc elnök megnyugtatta az érdekelteket, hogy a részletfizetést az önként vállalt részletekben kell teljesíteni. Közbejött akadályok esetén pedig halasztást kérhetnek.

Az Ipartestület jelentős mértékben kíván résztvenni a Lossoneczy István által megszervezett gyermeknyaral-tási mozgalomban. Az előjáróság döntése szerint az egyes szakosztályok keretében gyűjtéseket indítanak a szakosztályokon belül. A cukrászszakosztály nevében pedig Hákli János bejelentette, hogy a szakosztály természetben ad támogatást az akciónak. 500 darab tésztát és 120 zacskó cukorkát ad az akciónak.

A polgármester átiratával foglalkozva az előjáróság úgy döntött, hogy az 1848 augusztus 2. esata évfordulójának ünnepésein az Ipartestület elnökével és néhány taggal képviseltes magát.

Tárgyalta az előjáróság az érdekképviseleti csoport lemondott alelnöki tisztének betöltését. Ezzel kapcsolatban Vanger Antal arról beszélt, hogy az érdekképviseleti csoportokban csak az egyes szakmák kérdései kerülnek szóba, ezzel szemben követelte, hogy

harcoló orosz csapatokat sikerült teljesen elszigetelt részekre szagatni. A finnek is egyre újabb sikereket érnek el.

Ezek után Sztalinnak valóban nincs többé módja arra, hogy megmentse a helyzetet. A bolsevizmus ugyanaz a sors vár, amelyetők a németeknek és Európának szántak: a teljes megsemmisülés.

Az Ipartestület előjárósága nem tárgyalta a gép- és mezőgazdasági csoport által beterjesztett, a zsidókról szóló javaslatot

minden szakma időszzerű kérdései, hiányai, szükségletei kerüljenek szóba. Galamb Ferenc elnök kijelentette, hogy a szakmai sérelmek, szükségletek a szakosztályok keretében tárgyalandók, az érdekképviseleti csoportok az érdekképviseleti sérelmek megtárgyalására hivatottak. Nagy József kiskörműves a téglacsozítás zavarait ismertette. Galamb Ferenc elnök rámutatott arra, hogy csak azok az ipar-esek kapnak elsősorban téglát, akik igazolni tudják, hogy felvállalt és folyamatosan levő munkájuk van.

Kisebbségek után általános érdeklődés mellett Galamb Ferenc elnök szót a gép- és mezőgazdasági csoport beadványáról.

Ezt a beadványt a csoport választmánya fogadta el és szövegezte meg és eljuttatta az Ipartestület előjáróságához, hogy az ülésen tárgyalás alá kerüljön. A beadványt kéri, hogy az Ipartestület előjárósága kezdeményező lépést tegyen az irányban, hogy zsidók sem ócskavas és fém, sem puha, vagy keményfa, általában mű-fakereskedést ne folytathassanak. — hogy az Ipartestület elnöksége lépéseket tegyen az irányban, akadályoztas-sék meg, hogy zsidó kereskedők felvásárolják a városi rönkfát, — hogy az ócskavasárak maximálását kérje az Ipartestület a kormánytól, — hogy a zsidó tiltassanak el mindenemű jármű javításától és forgalombahozataltól, szorgalmazza az Ipartestület, — hogy a zsidó iparosoknak ne legyen választójoguk az Ipartestületben stb. Ezenkívül kéri, hogy az uradalmak csak önálló kovács, illetve kerégyártó mestereket alkalmazhassanak.

Galamb Ferenc elnök kijelentette, hogy a beadványnak azokban a pontjaiban, amelyekben mint elnök eljárhat, megfelelő intézkedéseket fog hozni. Egyébként bemutatja a beadványt az illetékes felettes hatóságoknak. Onnan azt az utasítást kapta, hogy a beadványt, mint amely az Ipartestület békéjét megzavarhatná, nem tárgyalhatja az előjáróság. A beadványt egyébként is átküldte a főispánnak, aki kijelentette, hogy a beadvány megvitatására érdemes részlet átvizsgálja.

— Az Ipartestület — mondotta Galamb elnök — hivatalos hatóság, ahol politikai, vagy vallási vonatkozású beadvány nem tárgyalható. Az ilyen természetű kérdések megtárgyalására ott vannak a szabadszervezetek, a Baross Szövetség, a Magyar Jövő Szövetség. Az Ipartestület alapfővénye nem ad módot ilyen beadvány tárgyalására.

Id. Varjassy Imre szólalt fel meg, majd Kripkó József a kovácsok és kerégyártók sérelmeit tette szóvá. Kérte, hogy a hentesek és a tejet szállítók csak zárt kocsiiban szállíthassák cikkeit.

Óry Lajos a hentesek érdekében szót hozta Kripkó javaslatához, majd Nagy Sándor felszólalása után Galamb Ferenc elnök berekesztette az ülést.

HUNGÁRIA
filmezház.

MA ELŐSZÖR
a csodálatos, érdekes és félelmetes repülőfilm
LÜTZOW SASOK

hősi éposz a harci repülők ön-feláldozásáról és bátorságáról.

Előadások d. u. 5, 7, 9 órakor.

Híradó!

A GPU TEMPLOMBAN RENDEZTE BE KINZÓKAMRAIT ÉS BÖRTÖNÉT

Borzalmas felfedezés Kamienies-Podolszkiban. — Sok megcsönkített holttest került elő

(A honvéd haditudósító század jelentése.)

Kamienies-Podolszkiban. Báthori István hajdani büszke városában, csapataink vadállati kegyetlenséggel elkövetett tömegmészárlást fedeztek fel. — Leírhatatlan, hogy mit találtak diadalmasan előretörő gyorscsapataink a városban. Sok mindenre el voltunk készülve a szovjet földjén, de arra nem, amit Kamienies-Podolszkiban találtunk. Kivált nem arra a megdöbbentő, vért-lázító felfedezésre, mely a bevonulásunk utáni ötödik napon várt reánk.

Véletlenül benyitottunk a város egyik sokszázéves templomába és szinte megfagyott a vér ereinkben. A bolsevisták ezt a templomot, mint annyi sok másat, bezárták. Azt hittük, ezt is raktárnak, vagy katonai szállásnak használták fel, mert erre mutatott az is, hogy a templomablakokat befedték. Kiderült azonban, hogy ebben a régi templomban rendezte be a GPU, a hírhedt Cseka utóda, a börtönét és kinzókamráit. — A templom hajóját vékony rabszékkel, cellákkal osztották és ezekben szüfolták össze a háború kitérőse előtt a politikai foglyokat.

Hogy mi játszódhatott le a kamienies-podolszki GPU kinzókamráiban, az minden képzeletet felülmúl.

A börtön pincéjében 17 borzalmasan megkínzott és megcsönkített áldozat fálíg elégett és megszenesedett holttestét találtuk. A szó szoros értelmében egymás hegyén-hátán feküdtek itt a borzalmas sebekkel borított áldozatok, a hulláhegy tetején pedig egy meztelen női holttest hevert, melynek hasát és az egész mellkasát felhasították a GPU emberrel. Közvetlenül mellette egy magas, testes férfi holtteste. A lábát eltörték, körmeit kitépték, lábujjait késéssel olyan hegyesre faragták, mint a cezuza. Keze guzsbakötve, arca helyén szörnyű seb tátong. Kinzói, amikor már megunták, pisztollyal a szájába löttek, majd leöntötték benzinnel és meggyújtották.

Még a borzalmakhoz hozzáadott katonasorvosok is visszariadtak a vizsgálatról, de erőt vettek magukon és az égési sebet közelebbről is megnézték. A megmaradt testrészek hólyagosak voltak. A törvényszéki orvostan megdöbbentően bizonyította, hogy a szerencsétlen ember még él, amikor meggyújtották. Egy másik áldozatnak a talpáról éles késsel lemetszettek egy szeletet. Visszariadtunk a borzalom látára. Ember hogyan vetemedhetett ilyen aljasságra? Csak a szovjetpokol szadista örülte taláhattak ki ilyesmit.

Tovább folyik a holttestek felhordása a templom pincéjéből. Egyiknek orra, füle hiányzik, rajta nem látni több kinzási nyomot, mert az égő benzín alapos munkát végzett. Az orvosok megállapítják, hogy aránylag még szerencsés volt: nem élt már, amikor felgyújtották. Most egy sor teljesen összeégett holttest kerül elő. Az orvosok még azt sen tudják megállapítani, hogy férfiak voltak-e, vagy nők. Csak a csontokból próbálnak következtetni.

A templom körül óriási tömeg. Egy ukrán asszony hisztériásan zokog és csórkodik, hogy a vörösök kivonulásuk előtt elhurcolták a férjét, itt kell lennie. Újabb és újabb holttestek kerülnek elő. Végül az asszonynak igaz van, felismeri az egyik holttestben elhurcolt férjét. Ajánlatot viszik félre.

Tovább folyik a szomorú munka. —

Egyik rémség a másikat követi és a legerősebb idegzetű férfiak is félre fordítják a fejüket. A megdöbbentés és felháborodás elemi erővel tör ki, amikor egy gyermekesontvázat hoznak fel a napvilágra. Úgy tizenhárom-tizenégy éves lehetett, de, hogy fiú volt-e, vagy leány, nem lehet megállapítani. Vajjon mit vétett a szovjet ellen a szerencsétlen gyerek, hogy így kellett meghalnia?

Meghalt Zivuska Andor nyug. Máv. tanácsos, a kiváló író

Debrecen vasutastársadalmának és irodalmi körének nagy gyászja van. Kibőlt az élők sorából Zivuska Andor nyug. MÁV tanácsos, a kiváló író, a Csokonai Kör örökös tagja. Még nem is oly rég pasztellfinomságú költeményei jelentek meg lapunk hasábján, szinte élete utolsó percéig nem szünetelt meg alkotni a Muzsának. A környéktele halál most kiütötte kezéből a tollat, mellyel annyi szép és hangulatos írást vezetett papírra. Izgó magyar érzések, finom líra jellemezték költői munkásságát. Úgy a költői formának, mint a prózának mestere volt. Halálával nagy veszteség érte Debrecen irodalmi életét, melynek kimagasló alakja volt.

Zivuska Andor Debrecenben született régi, előkelő debreceni családból. Apja néhai Zivuska Ferenc köz- és váltóügyvéd volt, Debrecen tb. ügyésze.

Zivuska Andor középiskoláit Nagyváradon végezte, de már az érettségét a debreceni Kollégiumban tette le. Itt jogászokodott és 1904-ben lépett a MÁV kötelekébe és mint kiváló tisztviselő igen gyorsan haladt. Mint tanácsos ment nyugdíjba.

Irodalmi téren nagy munkásságot fejtett ki. Művei gyűjteményes kötetben 1928-ban jelentek meg. Színdarabjai Debrecenben, Kassán, Miskolcon kerültek színre nagy sikerrel. Versei, novellái és színes cikkei úgy a helybeli, mint a fővárosi lapokban népszerűek voltak. A Csokonai Kör nagy irodalmi munkásságára való tekintettel örökös tagjává választotta.

Unokatestvére volt Zivuska Jenő reáliskolai tanár és író. A bátyja, Zi-

Esután tizenhét holttestet hoztak napvilágra a borzalmak kriptájából. — Az utolsó megkínzott, megcsönkített és felgyújtott holttest kiemelése után jött a megdöbbentő csattanó, melyet, mint-ha a sátán rendezett volna meg ördögi kézzel. A holttestek eltávolítása után kiderült, hogy a pince alatt egy másik pince is van, alkalmasint hasonló borzalmas tartalommal. Olyan sűrű benzingőz árad fel alulról, hogy nem lehet világosságot gyújtani a robbanás veszélye nélkül. Legalább két napig szellőztetni kell a pincét, sőt füstszivattyúkat kell hozatni, hogy megtisztítsák a levegőt.

vuska Ferenc ezredes, a világháború hősi katonája ezélt három esztendővel halt meg.

A család most őt is exhumáltatja és a most épült családi sírboltban egymás mellé helyezik a két testvér koporsóját.

Zivuska Andor mint MÁV főtisztviselő szaktudásával, szilárd jellemével, közismert jószívűségével felsőbbbőségnek elismerését érdemelte ki. A magyar vasutasok melegsívű kartársat vesztettek el benne, aki beleségének idejét kivéve, mindenkor szívesen működött kartársai érdekében és ugyancsak részt vett a nyug. MÁV főtisztviselők minden mozgalmában és összejöveteleiben.

Halálát két nővérén, Irénen és Márián kívül kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

Zivuska Andor hónapokkal ezelőtt kezdett betegkedni. Régebben izületi bántalmak kínozták. Ezért is ment néhány évvel ezelőtt nyugalmába. A nyugalom éveiben fokozottabban foglalkozott irodalommal. Hetekkel ezelőtt ágynak dőlt és régebbi betegségéhez különböző komplikációk járultak. Be kellett szállítani az Augustus-szanaszatóriumba és ott érte a halál esütörtökön reggel 66 éves korában.

Halálhíre már a kora reggeli órákban elterjedt a városban és nagy részvétet váltott ki. A város úri közönsége mélyszégyen megállódással értesült a halálesetről. Mindenki érzi, hogy nagyot vesztettünk, hogy nagy úr támadt az ő halálával, mert Zivuska Andor szelíd, nemes, mindenkor úri gondolkodású lénye szorosan hozzátartozott ennek a városnak az életéhez.

Hatvan felévi törlesztésre juttathat ingatlant a közjóléti szövetkezet

A közjóléti szövetkezetek alapszabályainak mintáját most adta ki a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben a belügyminiszter. Köztudomású, hogy a megélhetésükben veszélyeztetett, támogatásra érdemes és rászoruló családok megsegítésének most egy éve a törvényhozás külön alapot, az Országos Nép- és Családvédelmi Alapot létesítette. Ez az alap az időszerű szociálpolitika sajátosan magyar módszereivel teszi lehetővé, hogy a sokgyermekes érdemes magyar családok a maguk erejéből

jobb megélhetéshez, gazdasági és erkölcsi megerősödéshez jussanak.

Újítás az alapszabálymintában, hogy a szövetkezet működését olyan személyekre is kiterjeszthető, akik megélhetésük veszélyeztetése nélkül még üzletre sem tudnak jegyezni és így a szövetkezetnek sem tudnak tagjai lenni. A közjóléti szövetkezet elnöke a következő évre üzlettervet készít, amelyet a gazdasági felügyelőség útján bemutat az országos szociálpolitikai tanácsnak és a földművelésügyi miniszternek is. A szövetkezet és egyben az igazgatóság elnöke az alispán, illetőleg a polgármester, a felügyelőbizottság élén a főispán áll. Az igazgatóságnak hivatalból tagjai a földművelésügyi miniszter felügyelete alatt álló és a szövetkezet területén működő hivatalos intézetek és intézmények vezetői közül a földművelésügyi miniszter által erre kijelölt személy és az illetékes gazdasági felügyelőség vezetője. Ez az összetétel biztosítja a közigazgatási feladatok gazdasági téren történő megoldásának közvetlen hatóság támogatását, valamint az állandó összhangot a kormányzat felé.

Igen figyelemreméltó az alapszabálymintában legrögzített az a rendelkezés, amely szerint a házépítésre adott kölcsönből, illetve a juttatott ingatlan vételárából az egy éven felüli, de a tizennyolca-

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

dik évét be nem töltött negyedik és minden további gyermek után 10-10 százalékot el kell engedni. Az elengedett összeg azonban a tartozás hetven százalékát meg nem haladhatja. Ha figyelembe vesszük még azt is, hogy az összes juttatások kamatmentesen történnek, továbbá, hogy ingatlan juttatása esetén pedig húsz félévi törlesztés is engedélyezhető, megállapíthatjuk, hogy ez az intézményes támogatás igazán túlmegy az ígéreteken és olyan komoly lehetőségeket biztosít, amelyek a magyar szociálpolitikában eddig ismeretlenek voltak.

Természetesen juttatásban csak a leg gondosabb környezettanulmányozás után részesíthetők a közjóléti szövetkezetek útján is az arra valóban rászoruló, megélhetésükben veszélyeztetett, sokgyermekes érdemes családok, amelyek idővel a nemzeti társadalom értékes sejtjeivé válhatnak.

Dr. Milleker Rezső iránnyitása mellett befejeződtek a Nyári Egyetem idei tanfolyamának előkészületei

Országszerte nagy visszhangot keltett az a körültekintő és alapos szervezőmunka, amelyet a Nyári Egyetem a háborús viszonyok mellett Dr. Milleker Rezső egyetemi ny. r. tanár kitűnő iránnyitásával Debrecen idegenforgalma érdekében kifejtett. Az idei tanfolyam szervezési munkálatai befejeződtek a az egész világra kiterjedő propagandás eredményeképpen az idén is igen sok külföldi látogat el Debrecenbe a baráti országokból és a szomszédos államokból, de igen sok erdélyi és délvideki magyar hallgató is jelentkezett. A külföldiek és nem debreceni magyarok beiratkozását a napokban zárják le, hogy aztán megkezdődjék az elhelyezés nagy munkája.

A Nyári Egyetem hallgatói már július 31-én megérkeznek Debrecenbe, hogy résztvehessenek augusztus 1-én délelőtt az idei tanfolyam ünnepélyes megnyitására, amelyen képviseltek magát a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium, a Külügyminisztérium és városunk valamennyi hatósága és társadalmi egyesülete.

A Nyári Egyetem idei tanfolyama iránt városunkban is nagy érdeklődés nyilvánul meg. Különösen a gazdag előadási program és a nyelvtanok érdeklik a debreceni közönséget. Debreceniek számára a Nyári Egyetem vezetősége nagy kedvezményeket biztosított. Beiratkozás minden nap délelőtt a Nyári Egyetem irodájában (Egyetem).

Erdélyi tanítók jönnek tanfolyamra Debrecenbe

Augusztus 4-6-ig erdélyi tanítók jönnek Debrecenbe tanfolyamra és a Svetits intézetben tartanak részükre előadásokat. Körülbelül százán jönnek a városba főleg bihari és szolnokdobokai részekről. Dr. Bendák Gyula tanfelügyelő már mindent előkészített a tanfolyamra.

Börönddel menti könyvet lopni

Börönddel menti könyvet lopni a Csáthly könyvkereskedésbe Mendák Lajos budapesti fiatalember és ugyan-csak válogatta a szépirodalom remekait és közben a magával vitt böröndöt kinyitotta és nézegette az abban lévő könyveket is. Mendák végül kijelentette, hogy négy darab könyvet megvásárol. Az üzletvezetőnek gyanús volt a könyvekkel teli börönd és megnézte, milyen könyvek vannak benne. Látta, hogy a tolvaj 14 darab könyvet lopott el közben igen ügyesen és tett a böröndbe. A négy csak alibi-vásárlás lett volna. Mendákot feljelentették, akit most vontak kérdőre a debreceni törvényszéken. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után elítélte háromhónapi fogságra.

HOHNER TANGOHARMONIKA
valamennyi típusát a budapesti MARNITZ-cég debreceni megbízottja
Szendrő Sándor-cég
Batthyány u. 22. sz. a. hangszerárú üzletében július 22--28-ig bemutatja.
Minden délután 5-6 óra között a rádióból közismert
Ifj. Ján Antal tanár
díjtalan felvilágosítással szolgál, egyben bemutatja ezt a magasszínvonalú hangszeret az érdeklődőknek, ugyanakkor megszervezi a debreceni TANGOHARMONIKA ZENEKART!

Megérkezett Budapestre az új német követ

BUDAPEST, július 24. Dietrich von Jagow, a német birodalom újonnan kinevezett budapesti követe feleségével repülőgéppel megérkezett. Fogadására megjelent a budapesti német ügyvivő, a követség több tagja, valamint a katonai és légügyi attasé. (MTI.)

Puky Ennre temelése

Budapest, július 24. A Szováta fűdön elhunyt Puky Endre titkos tanácsos, a Ház volt alelnöke, a felsőház volt tagja, a közigazgatási bíróság ny. elnöke, volt külügyminiszter hamvait csütörtökön délután helyezték végső nyugalomra a farkasréti temetőben. Az egyházi szertartást Ravasz László püspök végezte. Rakovszky Iván ny. belügyminiszter, a közigazgatási bíróság elnöke mondott búcsúztatót. Ezután Szentirmay Pál, Abauj-Torna vármegye alispánja búcsúzott el a halottól Abauj-Torna vármegye közigazgatása nevében. Ruzinkó Béla táblabíró a kassai egyesületek nevében mondott utolsó üdvözlőt.

A tej-ipar szabályozása

A földművelésügyi miniszter a tej-ipar gyakorlásának szabályozásáról a belügyi, iparügyi, valamint a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve rendeletet adott ki, amelyben kimondja, hogy a tej gyűjtésével, kezelésével, feldolgozásával, tejtermék előállításával, tej, vagy tejtermék kereskedésével kapcsolatosan csak az foglalkozhatik, akinek erre iparengedélye van. Nem kell iparengedély az egyszerű tejkiméréshez és a tejtermékek egyszerű árusításához.

Vonal és autó karambolja

NAGYKANIZSA, július 24. A csak-tornyai vasúti átjáróban a nagykanizsai személyvonatba teljes sebességgel beleszaladt egy személygépkocsi, amelyben a vezetőn kívül még ketten ültek. A gépkocsi teljesen összetört, utasai megsebesültek. A sebesülteket kórházba vitték, de még egyiket sem lehetett kihallgatni.

Megölte a kéménysopronót a segéd, mert nem fizette a munkabéretét és nem adott rendes ételmelet

Aknasugatag községben a kéménysopronói vállalkozó özvegy Molnár Józsefné 54 éves asszony volt, aki a munkát Tronkos Miklós nevű segédjével végeztette el. Abban állapodtak meg, hogy a fele kereset a segédet illeti meg, aki ezerpengős takarékkönyvet is adott át biztosítésként. Molnárné azonban, — mint a segédje elmondotta — nem fizette a bérét, hiába kérte, heteken át csak puliszkat adott neki enni, pedig a padlásán volt a jó búzaliszt és zsír. Az elmult nap követelte bérét, de Molnárné nem akart fizetni. A segéd kényörgött, hogy adjon pénzt, mert feleségének és három gyermekének kell az ételmelet meg kell családját látogatni Felsőbányán, ahol laknak. Molnárné nagynehezen adott neki öt pengőt. A kevés pénzzel nem akart elindulni, pénzt és lisztet is akart vinni családja részére és ezért felment a padlásra, kis zsák lisztet és egy csupor zsirt vett magához. Molnárné észrevette, hogy a padlásra járnak és amikor lejött rátámadt és megfenyegette, hogy a csendőrségen jelent. A csendőrököt Tronkos nagyon félt, hogy ne jelentse fel, de az asszony kérlelhetetlen volt s erre megütötte, hogy hátravágódott az éles kövekkel kirakott udvarra. Rárohant és addig verte fejét a kőbe, míg élet volt benne. A lakást azután kifosztotta. Elhordta az ételmeletet, elrejtette az erdőben, magához vette az ezerpengős takarékkönyvet is. Hazament a családjához és ott fogták el a csendőrök.

Letartóztatták Vágó Pál volt nyilasképviselőt, aki agyonszúrta leánya udvarlóját

Meghalt Ecsedy Bálint Imre, ki életével fizetett szerelméért

Beszámoltunk már arról, hogy Vágó Pál műegyetemi magántanár, volt nyilas képviselő, leszúrta leánya udvarlóját, a 26 éves Ecsedy Bálint Imrét, aki a Wandarer gyógyárnyár főtitkára volt. A véres eset ügyében indult nyomozás minden részletét tisztázta az ügynek. Megállapították, hogy egy balon ismerkedett meg Vágó Pál feltűnően szép 19 éves leánya Ecsedy Bálint Imrével. A fiatalok egymásba szerettek és hiába tiltakozott Vágó Pál, a fiatalok mégis találkoztak. Az apa, hogy leányát távollattarta a félzsónák számítású udvarlójától, Németországba küldte el leánynevelés intézetbe, de ott is megtalálták egymást a fiatalok. Táviratok mentek és telefonon beszéltek. Az apa hiába tiltakozott, a szerelmes főtitkár Németországba utazott és a leány társaságában tért vissza Budapestre.

Vágó Pál a rendőrségen tett vallomása szerint telefonon magához kérte a villájába a főtitkár azzal, hogy véglegesen rendezzék az ügyet és elválassza a fiatalokat egymástól. A villában megtartott beszélgetés ingerült hangon folyt le. Ecsedy Bálint Imre kijelentette, hogy nem mond le Vágó Irénkéről, aki szereti őt és már eljegyezték egymást. Vágó Pál ragaszkodott a szakításhoz és ezen annyira összeveszték, hogy tetlegességre került a sor. Vágó kezébe kapta sétabotját, melyben 80 centiméteres tör

volt. A fiatalember ki akarta csavarni kezéből a botot, de csak a tör tokját vette le és dulakodás közben oldalába fűrődött a hosszú tör, mely széttroncsolta az egyik vesét és megsértette a májat is. A Vágó-villából délután öt órakor vitték el a mentők a fiatalembert. Vágó Pál este 10 órakor jelentkezett a kapitányságon, ahol őrizetbe vették.

Ecsedy Bálint Imrét megoperálták, vérátömlesztés volt többször is, de az állapota nem javult. Csütörtökön délután 10 órakor a rendőrség megkísérelte a kihallgatását, de csak annyit tudott elmondani, hogy minden józan ész ellenére sem akart beleegyezni a házasságba Vágó Pál, aki törősbottal támadta meg. Dulakodás során csavaródott le a törősbott tokja. A szúrás hogyan történt, azt nem tudja. Vallomását nem tudta tovább folytatni, mert elhagyta ereje és meghalt.

Vágó Irén nem látta a véglegényét, nem engedték hozzá a kórházban súlyos állapota miatt és csak arról értesült a rendőrségen, hogy meghalt kihallgatás közben. Vágó Irén elajult a hír hallatára.

Vágó Pál a rendőrség átadja az ügyészségnek. Ügyében úgy döntöttek, hogy nem viszik rögtönítélő bíróság elé. A megrendítő családi dráma ügyében az őszi hónapokban tartják meg a főtárgyalást.

Dr Clodius Budapesten előadást tartott a magyar-német gazdasági kapcsolatokról

Budapest, július 24. Clodius dr német birodalmi rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a Budapestben tartózkodó német gazdasági küldöttség vezetője csütörtök délután a német-magyar kereskedelmi kamarában népes hallgatóság előtt a magyar-német gazdasági kapcsolatokról beszélt. Örömmel állapította meg, hogy a magyar-német gazdasági kapcsolatokat egészen alapon nyugszik és nemcsak rendez mederben folyik, hanem továbbra is fejlődik. A most folyó magyar-német gazdasági tárgyalásoknak fő célja az, hogy a területgyarapodásokkal kapcsolatosan felmerült nehézségeket lehetőleg a legkisebbre csökkenték és belőlük mindkét fél hasznot húzzon. Az egész magyar-német árucseréje azon a gondolaton alapszik, hogy a magyar és német gazdasági élet kiegészíti egymást. A háború kitörése óta nem tesznek közzé számadat az áruforgalomról, de megállapítható, hogy a magyar-német árucseréje teljesen rendez és a jelenlegi korlátozások ellenére is tömeges és értékes szempontjából is tovább fejlődött. Nemcsak a magyar mezőgazdaságnak, hanem a magyar iparnak is nagy feladata van a mind szorosabbá váló európai közösségben. Németország egyáltalában nem kíván olyan követelménnyel előállni, hogy Magyarországnak mezőgazdasági or-

szágnak kell maradnia és hogy Németország Magyarországnak gazdasági terményeit mindig ipari cikkekkel adjon cserébe. Németország együtt akar működni a magyar ipar további jelentékeny kiépítésében. Németországnak érdeke fűződik ahhoz, hogy a magyar ipar a jövőben tovább fejlődjen és ne zsugorodjék össze, hanem kiépüljön és korszerűbbé váljon.

Németország nemcsak tapasztalataival és gépi eszközökkel, hanem a lehetőséghez mérten német tőkével is hozzá akar járulni a magyar ipar fejlődéséhez. Ezután rámutatott arra, hogy az erős Németország egyúttal erős Európát is jelent. Ezen az úton lehet jólétet teremteni Európában.

Németország elképzelése az új Európában nem egyformává tétel. Egyformává tétel nem lehet új Európát alkotni, hanem csak úgy, ha minden egyes állam egyéni erejét fejleszti, gazdasági és más vonatkozásokban. Ebben a háborúban igen fontos feladat van szellemi téren, az új Európa szellemi kialakításának terén. Fel kell rázni az emberek és tudatára ébreszteni annak, hogy az új Európa szellemének kialakításában gazdasági téren is mindkét félnek együtt kell működni. A miniszter fejtegetéseit a megjelenetek hosszantartó tapssal fogadták. (MTI.)

Hajdúszoboszló hatalmas fejlődése

Az OTI egymillió kölcsönéből újabb nagy építkezések indulnak a fürdőtelepen Hajdúszoboszló szalámigvárat és hűsfeldolgozó kap

A Hajdúszoboszló Gyógyfürdő látogatottsága néhány év alatt ugrásszerűen emelkedik és ma már megállapítható, hogy a fürdőzők száma meghaladja a negyvenezretet és hogy az egyes fürdők száma is több mint félmillió. Érdekes adat az is, hogy pl. az elmúlt idényben a fürdővendégek vagy 300.000 éjszakát töltöttek a gyógyfürdő telepen. Ez az adat bizonyítja, hogy a fürdő és maga Hajdúszoboszló város is nagy anyagi előnyt élveznek, mert hiszen a statisztika szerint ezek átlagban kétféle millió pengőt költenek el. Már megemlékeztünk az OTI nagyszabású építkezési tervéről, amelynek nyújtandó különféle városi kedvezménynek fejében az OTI egymillió pengős kölcsönét bocsát a gyógyfürdő rendelkezésére, amelyből a strandfürdő területén emelvényes, hatermszemélyes öltöző-vetkőzőleves, hatermszemélyes öltöző-vetkőzőleves, nyári vendéglőt, cukrász-helyiséget, nyári vendéglőt, cukrász-helyiséget és a fürdőzők érdekeit szolgáló terv is közelédek a megvalósulás felé. Ugyanis a Hunga Ipar Rt. megállapodást létesített a fürdő igazgatóságával, amely szerint a telephez tartozó területen a vállalat szalámigvárat és

hűsfeldolgozó létesít, amelyben körülbelül 300 darab sertést és 40—50 darab marhát dolgozhatnak fel. Természetesen ez a gyártelep megfelelő hűtőházzal is fog rendelkezni és vagy 200—250 munkásnak kenyeret ad. Számos közület szerzett magának területet, így az OTI, az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet, a Belügyminiszteri Számvetőség, az Országos Református Tanító Egyesülete, a Magyar Királyi Rendőrség Vidéki Főkapitánysága, a Diósgyőri Vas- és Acélgár Társaság, a Diósgyőri Vasgyár Hitelbiztosítékzata, a Vonatkiérők Országos Otthona, a Gazdasági Szaktanárok Egyesülete és még több.

Hajdúszoboszló hatalmas fejlődése amilyen örömdetes, éppúgy tanulságot jelent Debrecenne nézve, hogy szintén törődjön fürdőkulturájával.

— Agyonsujtotta a villám. Nagy vihar vonult át Csap felett. A sűrű felhők közül lecsapódó egyik villám halálra sújtotta Pethő János 52 éves gazdát. Megszécsendett holttestére csak másnap reggel akadtak rá.

Előbírálás idején beltrései kövelettel el, statárium elé kerül

Szolnok, július 4. Fülöp István többszörösen büntetett előéletű, 61 éves napszámos Cibakházán az előbírálás alatt betört Fekete János kereskedő üzletébe, ahonnan elvitt 1350 pengőt, továbbá szöveteket és több pár cipőt.

Az ügy a rögtönítélő bíróság elé tartozik, amely nénteken ül össze.

Légiiradó Bukaresztben

Bukarest, július 24. (MTI.) Csütörtökön délnél 2 órakor háromnegyedórás légiiradó volt a fővárosban.

Az ellenséges repülők azonban előbb a légharóító tüzserőz, majd a vadászpilóták tüzebe kerültek és mielőtt elérhette volna a várost, visszafordult.

Dobrudzsában

szovjet ejtőernyősöket fogtak

Szofia, július 24. (Német TD) Délnyugat-Dozsrudzsában néhány szovjet ejtőernyős vadászpilótát fogtak el, aki mind beszélt románul és román pénz volt náluk. Az volt a feladatuk, hogy felrobbantassák a dunai hidakat. (MTI.)

A MEP pártvacsorája

Budapest, július 24. A MEP-nek Budapestben tartózkodó képviselői csütörtök este pártvacsorára ültek össze.

Vacsora közben Lukács Béla pártelnök szólt fel. Örömmel és elégtellességgel hangsúlyozta, hogy a párt és a kormány a képviselőházi nyári szünet előtt ilyen nagy horderejű eredményt ért el a most tető alá hozott fajvédelmi javaslattal. Jelentős lépés ez annak a magyar fajvédelemnek terén, amely a szegedi program egyik alapvető feltétele volt. E pontnál a legnagyobb elismeréssel hajtja meg a párt zászlaját Bárdossy László miniszterelnök pártvezető előtt, akinek böles államférfini belátása, erélyes és diplomáciai tapintata teljesen lehetővé tette ezt az örvendétes eredményt. Egyben a párt köszönetét tolmácsolta Radocsy László igazságügyminiszternek és Antal István államtitkárnak értékes és eredményes fáradozásáért. Az elnök szavait a miniszterelnök, pártvezető elismerésével zárta be.

A párt tagjai tapssal fogadták a pártelnök szavait. A képviselők az éjjeli órákig maradtak együtt. (MTI.)

Nagy tüzek Odesszában

Berlin, július 24. (Német TI) Az Odessa ellen július 22-én intézett német légitámadás által okozott tűz áterjedt az olajtartályokra is. Szerdán egész nap vastag füstfelhő borította Odessza környékén az eget. Az olajkikötőben és bombákkal eltöltött kőolajszivattyúkban tomboló erős füst újabb táplálékot talált úgy, hogy még mindig ég.

Német felderítő repülők megállapították, hogy Odessza kikötője ellen intézett támadások az eddigiek szerint a szovjetnek összesen 17 ezer tonna hajóterét semmisítették meg, vagy tették hosszabb időre használhatatlanná. (MTI.)

Az őrlési díjak megállapítása

A kormány a búza, rozs és kétszeres vasmőrlési és vándarálási díjának újabb megállapításáról adott ki rendeletet, amelynek értelmében a gabona vasmőrlésével, vagy darálásával foglalkozó bármilyen hajtóerejű, vagy berendezésű malom részéről őrlési végett bevitt száraz, tisztított és koptatott gyommentes gabonaneműknél, búza, rozs és kétszeres gabonában szedhető díja nem haladhatja meg

1. vasmőrlés esetében búzánál, rozsnál és kétszeresenél egységesen 10, porlás címén 2, összesen 12 százalékot, 2. darálás esetén a malomba vagy darálóba bevitt tisztított mennyiség után 8, porlás címén 1, összesen 9 százalékot.

Az őrlési és darálási díjon és porlási százalékon felül a gabona őrléséért, vagy darálásáért az őrlőtől, vagy daráltató feltétele szerint bármilyen más díjazásnak, úgymint szitapénz, vagy daráltató fuvarköltség stb. felszámítása, vagy szolgáltatás kivétele biles.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám, Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 19-én reggel 8-tól, 26-án reggel 8-ig: „Aranyangyal”, Piac u. 50. tel. 24-53. „Reménység”, Cs2apó 22. tel.: 14-21. „Isteni gondviselés”, Petőfi-tér, telefon: 32-81. — „Sas” Hatvan u. 66. sz. telefon: 11-93.

Nyár elé

Megrikatott üdezőld lombok
Féjük hajlák most a nyárnak,
S az idő zúgó, nagy szárnyai
A nyár elébe szállnak.

Valamikor én is így sírtam
Először, ha az öröm bántott,
S egy piciny kis virágban láttam
Hegyenkor a világot.

Már nem sírok, mióta hallom
A nyár nagy, kancsal nevetését,
Találkoztam a békiült Összel:
— Tiporta a nyár vetését.

KOLOZSVÁRY TIBOR.

— A debreceni tűzoltóságnál Deli József hivatásos tűzoltó tűzmestert 25 évi szolgálati évfordulóján kitüntették a jubileumi éremmel. A derék, igen kiváló tűzoltót társai melegen ünnepelték kitüntetés alkalmából.

— Debrecen városa képsorozatokat rendelt meg a honvédségünk népszerűsítését szolgáló díszes kiadványból és a városi iskolákban helyezik majd el a szép képeket.

— Megsérült Moszkvában az angol katonai küldöttség vezetője. Svájci lapok moszkvai jelentése szerint MacFarlane, a Moszkvába kiküldött angol bizottság vezetője a Moszkva ellen végrehajtott német légitámadás során könnyebb sérülést szenvedett. Gyujtóbombát akart oltani, eközben égési sérüléseket szenvedett.

— Szigorú idegenellenőrzés van Japánban. A japán hatóságok valamennyi Japánban élő külföldi utasították, hogy jelentsék be vagyontárgyaikat, ruházatukat is beleértve. Gyancsak minden külföldi tartozik jelentést tenni bevételéről és kiadásairól.

— A posta vezérigazgatósága ismétellen felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a meleg időjárásra és a szállítás nehézségeire való tekintettel romló tartalmú élelmiszert, húsneműt, valamint gyümölcsöt tábori postaosomagban nem szabad küldeni.

— Délafrikából ezen a héten három kivételével valamennyi japán állampolgár elutazik szülőföldjére. A japán cégek bezártak már és elutazik a japán konzulátus is.

— Ötven bomba érte az odesszai hajógyárakat. A német bombázók Odessza ellen intézett támadásuk után több mint 50 találatot figyeltek meg a bolsevista hajógyárakban. Egy 6000 tonnás kereskedelmi gőzöst telitalálat ért.

— Vodka a szovjetrepülőknél. Berlini jelentés szerint július hó 19-én a Dnyeszter alsó szakaszán felölték egy szovjet repülőgépet, amelynek vezetőjét: Gavrilovics Szmijev Vaszilij elfogták. Kihallgatásakor elmondotta, hogy repülőgépében egy női szovjetpilóta is repült. A raj állandóan politikai biztos ellenőrzése alatt állt, aki az elindulás előtt vodkát és más alkoholt osztott ki közöttük, de nem repült velük.

— A megyei úti napszámokok héret napi 3 pengőben állapította meg az alispán.

— Bern közelében levő hegyekben hógörgeteg zúdult a kiránduláson levő tanulóokra, akik közül hárman meghalt, három eltűnt több pedig megsebesült.

Kétszázharminc sikkasztást követett el egy ügynök

Csütörtökön tárgyalta a debreceni törvényszéken Bosányi Aladár, budapesti ügynök bűnügyét, akit azzal vádoltak, hogy Hajdú megye több városában és községében megrendelésekre előleget vett fel és azokat elsikkasztotta.

Bosányi a tárgyaláson azzal védekezett, hogy őt már elítélték a vádbeli büncselekményekért Bu-

dapesten egyévi és hathónapi börtönre. Az iratokból a bíróság meg is állapította, hogy 230 sikkasztás miatt szabták ki a büntetést az ügynökre és benne van a 230 büncselekményben az a néhány sikkasztás is, melyért most akarták kérdőre vonni.

A bíróság felmentette az ügynököt. Az ítélet jogerős.

HA NYARALNI MEGY,

VAGY HOSSZABB IDŐT TÖLT TÁVOL OTTHONÁTÓL: BIZTOSITSON BETÖRÉSES LOPÁSI KÁR ELLEN!

— Szerbiában agyonlőttek 16 kommonistát. Belgrádból jelenti a Német TI: Kommunista baudák letörésére vívott harcok során Topola és Palanka között sikerült elfogni egy banda 16 tagját. Valamennyiüket agyonlőtték.

— A gyomrába mászott egy kígyó az erdő szélén alvó koldusnak. Borzalmos eset játszódott le egy kis portugáliai falu közelében. Egy koldus az erdőszélén felekedt pihenni és mélyen elaludt. Arra ébredt fel, hogy kínzó fájdalmat érez a gyomrában. Arra haladó paraziták beszéltették a legközelebbi kórházba, ahol megállapították, hogy álmában a száján és nyelősővéjén keresztül egy körülbelül egy méter hosszú kígyó mászott a gyomrába. A szerencsétlen ember élete veszélyben forog.

— Hat szarvasmarha bőrét lopták el ismeretlen tettesek az elmúlt éjszaka ifj. Nagy Sándor gazdálkodó Bűszörményi út 23 szám alatt lévő lakásának udvaráról. A rendőrség nyomában van a tolvajoknak.

— Hathónapi börtönre ítélték egy debreceni mosónőt. Csütörtökön állt a bíróság előtt Egri Gyuláné mosónő és társa, Balogh Józsefné Kiss Piroška. A vád szerint mosást vállaltak Szépe Kálmánnánál, akinek ruhái közül eltűnt néhány darab vászon- és selyemanyag. A lopást csak egy hét múlva vették észre. A lopást a károsult szerint csak a két mosóasszony követthette el. A bíróság Egri Gyulánét hat hónapra, Baloghét kéthétre ítélték, mert a mosónők nem nyugodtak meg és egyre azt hajogatták, hogy ők nem vitték el egy darabot sem, nem is lehetett, mert figyelték, amikor munka után a házat elhagyták.

— A női betegségek gyógykezelésében a régebbi természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert reggel éhgyomorral egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül egyhe hashajtó, hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül biztosan jelentkezik. Kérdezze meg orvosát!

— A néma tolvaj meglepte nevelőszülőjét. A debreceni törvényszék elé került lopás miatt Pongó Antal 26 éves napszámos, aki néma. A nevelőszülője jelentette fel, akitől Hajdúszoboszlón ellopott 30 kiló szemestengert. Álkules segítségével ment be nevelőszülőjének, Császi Istvánnak a kamarájába és úgy vitte el a tengert. A néma tolvajt, akinek szülei elhaltak és hároméves kora óta Császi nevelte, elítélte a bíróság egyhónapi és 15 napi fegyházra. Az ítélet jogerős.

— Különös szerencsétlenség történt a madriti földalatti vasúton. Az egyik vonat, mely éppen a 13-as számot viselte, a fékek elomlása következtében nem volt képes megállni. Az utasok között pánik tört ki, többen kiugráltak a sötét alagútban. Ezek közül kilencen megsebesültek. Végre egyik központi tisztviselőnek jutott eszébe, hogy kibacsolja az áramot, mire a „mekivadult” vonat áramhiány következtében megállt.

— Balesetek. Özvegy Szabó Lajosné, Hangyás uca 28. szám alatti munkásnőnek munkaközben egy cementlap a lábára zuhant. Az asszonyt esontöréssel szállították a mentők a klinikára. Sárga Gábor kőművesegéd téglákat rakott Komor Gyula nevű társával és egy téglá összeroncsolta két ujját. — Halász Juliánna Kunhalom ucai napszámos a Működgyár telepén munkaközben a kezén megsérült. — Hegedűs József vasúti munkás Kaba és Szoboszló között dolgozott a pályajavításnál és egy sín darab a lábára zuhant. Súlyos roncsolódást szenvedett.

Kovács Kálmán emléke

Valaki itt volt közöttünk egyszer... Valaki elment messze, messze... A Szent Erzsébet Egyesület elnöksége értesít mindenkit, hogy július 28-án (Anna-napján) fél 9 órakor misét mondatunk felejthetetlen néhai elnöknőnk leki üdvéért. Mise után gyülekezés a templom előtt, kimegyünk mindnyájan a temetőbe. Mindenki hozzon magával egy-két szál virágot. Rátesszük sírjára szent fogadkozásal, hogy minden lépésünkben őt követjük és soha el nem feledjük. Elnökség.

Lefokozni az igényeket

Nem frázis, nem hangzatos jelszó ez ma, hanem szigorú valóság. A helyzet kényszerítője készlet mindenkit arra, hogy igényeit leszállítsa. Hogy példát idézzek, ott van a borfogyasztás. Amíg a borknak alacsony volt az ára, egyes borszerető emberek minden nap megitták a maguk kvantumát, néha még többet is. Most, hetekig, hónapokig el tudnak lenni anélkül, sőt ha meg is van arra szükséges fedezet, az olcsóbb fajta ital fel fordulnak, azt isszák. Es ennek végrehajtására nem volt szükség drákói szigorúságú törvényekre, sem súlyos büntetések kiállítására. De így van ez már egyébként is: az eldobott ócska holmikát ismét használatba veszik, vagyis lefokozzák az igényüket.

Ha ezen állapotnak lélektani oldalát vizsgáljuk, arra a megállapodásra kell jutnunk, amit egy régi közmondás így fejez ki: Szükség törvényt bont. Arany János még tökéletesebben fejezi ki ezt, mikor így szól:

Földi ember kevéssel megéri,
Vágyait ha kevesebbe méri...
Sajnos az emberi természetben rejlik, hogy nagyon kevés emberrel nagy mélyebb nyomot az ilyen szükségállapot. Petőfiként:

Majd elmúlnak a bajok,
Én magyar nemes vagyok...
Láttuk ezt a világháború után következő években, mikor elég nagy nyomorúság szakadt ráink, de ebben a nyomorúságban sem tudtuk lefokozni az igényünket. Ha erre intették az embereket, azt felelték: eleget koplaltunk, rongyoskodtunk akkor, még most is úgy tegyünk, amikor nem muszáj. Ha az emberiség az ilyen válságos időknek nagyon is kézzelfogható tanításait meg tudná rögzíteni; ha jobb mód bekövetkeztével is le tudná fokozni az olyan igényeket, amelyek sok esetben pazarlás: milyen sok áldás fakadna abból és mennyire megváltozna a társadalmi élet is. K. Gy.

— Volt harminckilencesek figyelmébe. Felhívattak azok a bajtársak, akik a nagyvezüst érmések névjegyzékéből, vagy akiknek hozzátartozója a hősi halottak névsorából netalán kimaradt volna, hogy ezt aug. 10-ig vitéz Lépes Győző ezredes címére (Debrecen, Vilmos császár körút 38.) tudassák. — Az ezredtörténetnek még meglevő kevés példánya Antalfi és Harmathy könyvkereskedőknél, valamint lapunk kiadóhivatalában kapható.

— Kézi Nándor nyug. MÁV előjáró életének 55. évében elhunyt Balmazújvárosban. Az ottani temetőben helyezik örök nyugalomra.

Gyászroval

Járay Juliánna 57 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél 6 órakor lesz a Köztemető II. b. ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezés.

Csörgő Péter nyug. máv. kovács 67 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető II. b. ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezés.

TEMETKEZÉSI KÖLTSÉGEINEK MEGTÉRITÉSÉRŐL BIZTOSÍTÁS UTJÁN GONDOSKODHAT!

Öz. Tomósvy György

80 éves. Temetése fél 4 órakor lesz a diszteremből Református szertartással. Lakás: Pozsonyi út 15. Csúrka temetkezés.

Történelmi ereklye a derecskei községhez

Derecske községhez az egyik sarokban áll egy ütött-kopott vasláda. Nem mindennapi méreteivel mindjárt szembetűnik az idegennek; cifra veretel, agyonvasalt sarkai, félkilós kulcsa, rejtett nyitószervezete arra utalnak, hogy a negyvenes évek egyik remekbékészült kincsésládája lehetett. Mosolyt kelt a mai kombinációs pénzeszközök korában ez a primitív alkotmány, annyi azonban bizonyos, hogy a retentív vaskapszok, óriási lakatok és elrejtett kulcslyukak előtt fejkavarva állott volna meg az akkori idők legügyesebb betörője is.

A százesztendő vasláda most az árvák pénzét, vagy amint kifancamított hivatalos nyelven mondják „gyám-pénztári tömegét” rejtgeti rozsdás vasgyomrában. Félkilós cifra kulcsát évtizedekig öreg Takács Sándor volt községi közgyám őrizte. A postalelkű, versfaragó kis öreg már a temetőben van, de ma is jól emlékszem a történetre, amit nekem a vasládáról elmesélt.

A történet így szól: — Ezernyolcszáznegyvenkilenc augusztus elején, amikor Nagy Sándor József vitéz honvédtábornok Debrecen alatt megülködött a kétszázszernyi orrossal, akkor került ide ez a láda. Nagy Sándor József a Vámospercsen táborozó Görgey oldalvédje volt, de úgy látszik Görgey nem akarta meghallani az orosz ágyúk dörgését és az ütközet a honvédek súlyos vereségével végződött. A vereséget fejeztett menekülés követte. Az új folyamán szólt be a derecskei községhez a menekülő Nagy Sándor, hogy a hadipénztárláda az úton fekszik, mert eltört az ajtó a szekér, menjenek, hozzák be, nehogy orosz kézre kerüljön a legénység zsoldja. Kérte, hogy őrizzék meg itt, a községhez, majd ő érte jön.

Be is hozták a községhez — mesélte az öreg és aztán hutyorítva hozzátette: és gazdag ember is lett belőle, aki rátalált. Mert ide már üresen, felfeszítve került be és a tartalmát nem kereste soha senki. Jött 10 nap múlva Vinga és Arad között az újabb vereség, majd Világos és azután október 6.

Az elhők el akarták vinni 1919-ben, de nagyon súlyosnak találták s így mégis itthagyták. De meg akkor nem is volt benne semmi.

S így az öreg láda mégsem került idegen kézre. A sok csata után békeséggel őrizi az árvák pénzét. Több múzeum kérte már a községtől, de az előljáróság nem válna meg semmi pénzért tőle. S ha idegen jár a derecskei községhez, büszkén mutogatják:

Tetszik látni, ez a láda Nagy Sándor vitéz honvédtábornok, aradi hős vértanu hadipénztárládája volt. (szjs)

Rendes bíróság elé kerül a halór, aki a fürdőző gyermekek közé lépett. Pécsről jelentik: A pécsi ügyészség döntött Balázs János lüsképusztai halór halálos fegyverhasználatá ügyében. Balázs János a dösvízslói események jelentése szerint vadászfegyverrel belelőtt a halastóban fürdőző gyermekek csoportjába. A lövés következtében Novák Vince 9 éves fiú meghalt, két kis pajtása, Kelemen Imre és Borda József súlyos sérülésekkel került a siklósi kórházba. A csendőrség Balázs Jánost őrizetbe vette és beszálította a pécsi ügyészség fogházába. Az ügyészség úgy döntött, hogy az ügyet rendes bíróság elé utalja.

A m. kir. miniszterelnök 5382-M. E. sz. rendelete értelmében az árvákárosultak javára folytatott gyűjtés augusztus 15-ével bezárul. A gyűjtés alatt összegyűlt, valamint a magánosok és közületek által felajánlott összeget ennélfogva augusztus 15-én a m. kir. postatakarékpénztárban az árvákárosultak javára elnevezés és az 150.700. szám alatt nyitott letéti számlára kell befizetni és az elszámolást a miniszterelnökségre Budapest, Szentgyörgy tér 1 szám alá kell felterjeszteni. A gyűjtés bekezdése után a postatakarékpénztári befizetési számla továbbra is nyitva marad és esetleges pénzadományok arra ezután is befizethetők.

Rákóczi Ferenc szülőháza újjáépült Borsibán

Hirt adtunk már arról, hogy országos mozgalom indult Rákóczi Ferenc borsi szülőháza újjáépítésére. A borsi várkastélyból a cseh megszállás alatt istálló lett és omladozott, pusztult a régen nagy pompával berendezett épület, melyben a nagyságos fejedelem született. Bornemisza Miklós, a vármegye alispánja nagy lelkesedéssel tevékenykedett, hogy régi formájában újjáépüljön a borsi várkastély, melynek első emeleti sarok szobájában született Rákóczi Ferenc 1676 március 27-én. A kastély már készen van és csak a belső berendezés hiányzik. Az alispán most körlevélben fordult a vármegye népéhez és Rákóczi-korabeli bútorokat kér a tulajdonjog megtartásával, letétbe, hogy a Rákóczi-kastély belső berendezése korhű legyen. A kastély egyik szárnyában levő levente otthont létesítettek és a Bodrog partján levő levente kikötőház épült.

Két hónapi börtönt akart lenakadni a bíróság előtt a tolvaj legény

Hét hónapi börtönrre ítélték el a debreceni törvényszéken csütörtökön délelőtt Takács János szászfenesi legényt, aki Püspökladányban dolgozott Kovács Albert gazdánál és ellopta gazda csizmáját és néhány ruhadarabját. Takács, akit már kétszer ítélték el lopásért, beismerő vallomást tett és azzal védekezett, hogy ő nem tehet arról, hogy ismét lopásba keveredett, mert teljesen részeg volt, amikor a bűncselekményt elkövette. A bíróság megítélte, hogy a mentességét nem lehet elfogadni, mert a csizmát és ruhaneműket a bűztáblában rejtette el a lopás után és onnan csak másnap, tehát kijázanodása után vitte tovább Kolozsvárra és onnan Szászfenesre, a falujába.

Az ítéletet nagy méltatlankodással fogadta a 19 éves napzámos legény. — Kijelentette, hogy ő nem nyugszik meg az ítéletben, mert azt soknak találja. — Dr. Böszörményi ügyész figyelmeztette, hogy kevesebb büntetést nem kaphat, mert már volt elítélve lopásért.

Hát jó, nem bánom, egyezünk ki öt hónapban — mondotta a legény. — A bíróság engednek két hónapot én meg nem pereskedem tovább és rajtam maradjon az öt hónap, bár az is sok azért a csizmaért, meg meggyébért! — Itt nem lehet egyezkedni — mondta Jankovich tanácselnök — megnyugszik, vagy nem az ítéletben? — Hát ami sok, az csak sok, én nem nyugszom meg — mondta, fejcsóválva az erdélyi legény.

56 új ipurosság

Tanoncszabadtás az Ipartestületben Galamb Ferenc elnök joghallgató fia az új segédek között

Az Ipartestület előjáróságának tegnapi ülésén 56 tanoncot szabadtottak fel. Ezek névsora: Rimóczi László autószerelő, Dér István kőműves, Nagy Ilona női kalapos, Boros Lili nőiszabó, Kiss Etelka nőiszabó, Tóth Gizella nőiszabó, Elek Bertalan hentes kitűntetett; Glück Gyula órász, Kelemen László sütőtő, Balogh József szabó, Loós István faesztorgályos, Neumann György villanyszerelő, Nikolic Margit nőiszabó, Szabó Magrit nőiszabó, Dickmann Tibor férfiszabó, Molnár János fodrász, Nagy József ács, Tóth Imre csizmadia, Tóth Erzsébet női kalapos, Pócsi Erzsébet nőifodrász, Tündik László géplakatos, Rottmann Magda fűzőkészítő, Ivanov Gergely Lajos férfiszabó, Bedő Ilona nőiszabó, Szabó István műszerész, Harangozó Mihály lakatos, Csordás Katalin nőiszabó, Kelemen Gábor műszerész, Schwartz Béla férfiszabó, Főrisz József hentes, mészáros, Dénes György műszerész, Cseresznyés Irma nőiszabó, Galamb Ferenc sütő, Kozma József sütő, Kiss Imre kárpitos, Lugosi Ilona nőiszabó, Paskuly Béla vízvezetékész, Vég Tibor orvosi műszerész, Szőke Béla cukrász, Klein Andor kárpitos, Bartha Lajos kőműves, Vég Tibor cipész, Neumann Margit nőiszabó, Tóth András kőműves, Bóta Ilona nőiszabó, Papp Katalin nőiszabó, Balogh Ilona nőiszabó, Szakáll Katalin nőiszabó, Barkó Csibi Pirokska szűcs, Nagy István puskaműves, Kálmáncz helyi Mária nőiszabó, Grünwald Béla vendéglős, Wassermann Imre nyomdász, Csáthi Zita nőiszabó, Tóth Miklós szo-

bafestő és Molnár Ferenc Károly kovács.

Az új segédekhez Szendrey Sándor ipartestületi alelnök intézett beszédet, amelyben további szorgalmas munkára buzdított. Szendrey Sándor kiosztotta a kitűntető okleveleket. Ezeket Boros Lili, Tóth Gizella, Nagy Ilona, Rimóczi László és Dér István kapták.

Az új segédek között van Galamb Ferenc ipartestületi elnök kisebbik fia, Ferenc is. Galamb Ferenc elnök dicséretes példát ad az iparosságnak, amikor fiát iparosnak nevei. Ezzel az ipar megbecsülésének jelét adja. Ifj. Galamb Ferenc ipara mellett a debreceni egyetemi jogi karán folytatja tanulmányait, hogy jogi felkészültségével is ipari pályáját szolgálja. Ifj. Galamb Ferenc fel-szabadtása nagy örömet keltett a népszerű ipartestületi elnök tisztelőinek és barátainak körében és számosan keresték fel gratulációkkal id. Galamb Ferencet.

A földművelésügyi miniszter rendeletét adott ki, amely szerint élő nemességét az ingatlan tulajdonosa csakis a maga házi, vagy gazdasági szükségletének fedezésére vághat ki, más célra való kivágásra engedély szükséges. (MTL)

Az árelenőrzés országos kormánybiztosa megállapította a hántolatlan és hántolt hajdina (tatárka) legmagasabb árát. A hántolt hajdina legmagasabb fogyasztói ára a hántolóüzem telephelyén kg-kin 122, az ország egyéb területén 126 fillérenél több nem lehet.

A szerb cselekedők az utóbbi napokban Horvátország, Montenegró és Szerbia között fekvő Novipazar szandzsákban egyre több erőszakos cselekedeteket követtek el a muzulmán és horvát lakosság ellen. Egész sor helységekből érkeztek jelentések muzulmánokon elkövetett gyilkosságokról. Ezért helytadtak a szandzsákban élő horvátok kérelmének, hogy azonnal küldjenek katonai segítséget.

A volt moszkvai német nagykövetség tagjai Törökországban át különvont csütörtökön megérkeztek Berlinbe.

Olaszországban Como közelében történt vasúti szerencsétlenség alkalmával 34 ember meghalt, 64 pedig megsebesült.

A lakóházak és egyéb épületek, valamint a járművek elsőtűtést július 25-én 20.20 órákor kell kezdeni és július 26-án 4.10 óráig tart.

Erdőtűz pusztított Szabadka határában, ahol mintegy 30 hold cserjés állott lángokban. A tüzoltóság hatórai munkával megfékezte a tüzet és a közeli fenyveserdőt így megmentette.

SPORT

DVSC-Régi Bocskai 4:3 (2:0)

Tegnap délután mintegy háromszázfőnyi érdeklődő közönség előtt másfél órára feltámadt a Bocskay, hogy össze-mérje erejét mai utódjával, a DVSC-vel. A Debrecenben tartózkodó játékosokból álló csapat összeállításában nem volt teljes, mert Hajdú, Vintása és Mór elutaztak. Nélkülük a Bocskay felállítása ez volt: Vörös — Palotás, Janzós, — Elek, Sipos, Matolcsi, — Kristóf, Berecz, Orosz, Békési, Szabó. A DVSC a Bocskay hozzászámított játékosok nélkül ilyen összeállításban futott pályára: Kóródi — Ignác, Zsidik, — Szabó I., Erdős, Szabó II., — Dombóvári, Zilahy, Sidlik, Tisza, Nagy Sándor.

Réda, sippjelzésre indult a játék, még hatalmas portengerben. Az első percben feltűnt a Bocskay jövedve. Igen nagy odaadással, helemenéssel játszottak a régi játékosok, meg akarták mutatni, hogy vannak olyan legények, mint mai utódaik. Egyetlen hibájuk a megnemértés volt, úgyhogy lassanként a DVSC került fölénybe. Sidlik labdáját csak reflexszerűen tudta kiütni a kapus. A túlórdalon Kóródi is akadt dolga, egy ízben Orosz elől csak merész rávetődéssel sikerült megkaparintani a labdát. A 15. percben hatalmas zápor vonult végig a pályán. A játékvezető lefújta a játékot. A vihar elmúltával ismét kijötték a játékosok, hogy immár a tengerre vált pályán folytassák a játékot. Derűs jelenetek következtek ezután, vízpoloszerű jeleentek közben mindinkább csapkodássá vált a játék. A pálya irreálissá tette a küzdelmet. — Hangos derű kísérte a pálya tőcsáinak „trükkjeit”: a labdáért futó játékosok közül a lemaradt érte el a labdát, mert a tőcsa lestopolta és a vele rohanó játékos túlszaladt rajta. Komikus volt, amikor a játékos felé szálló labda

tőcsába érve igen hatásos sár- és víz-sugarat lövellt. Így aztán huszonkét sárba borított ember játszott a végig a komolytalan mérkőzés. A DVSC fokozatosan fölénybe került és Zilahy két góljával és Nagy Sándor és Tiszai dugóival győzött a Bocskay ellen, amelynek góljait Berecz, Kristóf és Szabó lölte.

A mutatott játékból következtetni nehezen lehet. Mindenesetre feltűnt Zilahy ügyes játéka és gólképessége, a két kapus bravúros játéka, Sidlik fűrge mozgása.

Végül a szerződési ügyek. Kónya, a Törökves kapusa, akit egyszerre szerződött a Gamma és az Újpest, most döntött: a Gamma szerződését fogadta el. Békly, a Phobus volt válogatott jobbszélsője az Elektromosba lépett.

A fővárosi sportlap ismerteti Kovács Györgynek, a debreceni piarista gimnázium testnevelési tanárának versenyzését, amely már ismeretes a debreceni sporttársadalom előtt, hiszen a debreceni középiskolák ebben az évben e szerint küzdöttek a „legjobb debreceni atlétiskola” címért. Ez az útja a középiskolai atlétikai kiépítésnek — írja a lap és nagy teret szentel az értékes versenyzés ismertetésének, amellyel meg lehetne oldani a mostani helytelen KISOK országos bajnokságok kérdését is.

Svédországból hazatérő atlétáink Koppenhágában versenyeztek legutóbb. — A debreceni Korompai a nehéz sáros pályán második lett 100 és 200 méteren 11.1 és 23 mp-es idővel, az 1500-at Harányi nyerte 3:57 mp-cel, 3000 méteren Szilágyi 8:28.8 mp-cel első, Csaplár 8:30.2 mp-cel harmadik lett, 110 méteres gátfutásban Szabó 16.8 mp., 400 méteres síkfutásban is magyar győzelem született meg: Polgár 50 mp-cel előzte meg ellenfeleit, a 400 m-es gátfutást Kiss 56.9 mp-cel nyerte. A 4x100 méteres váltót a magyar csapat 43.6 mp-es eredménnyel nyerte meg. Varszegi a gerelyvetésben 59.30-cal második győzelmet aratott: a súlydobásban 14.60 m-rel, a kalapácsvetésben 49.73 m-rel. Horváth volt a második a súlydobásban 13.96 méterrel, a kalapácsvetésben 46.30 méterrel.

A debreceni kupa nagy érdeklődéssel kísért mérkőzéseinek második fordulójára vasárnap délután a vasutas pályán kerül megrendezésre. Két órákor Rákóczi — Nyilastépel, négy órákor Húsos — DMTE, hat órákor DTE — Teglaskert. A mérkőzések olcsó 50 és 30 filléres helyárakkal tekinthető meg.

A DTT labdarúgószakosztálya pénteken este fél 8 órákor a tornacsarnokban szakosztályi ülést tart.

Felkérem az Altília FC játékosait, hogy vasárnap délután félhat órára a DTE pályán a Krayer cég csapata elleni mérkőzésre okvetlenül jelenjenek meg. Intéző.

Közgazdaság

A cséplési üzemanyagok igénylése

Az országmozgósítási kormánybiztos tudomására jutott, hogy a megindult cséplési munkálatokat teljesítő érdekeltek nincsenek kellően tájékoztatva a tekintetben, hogy a csépléshez szükséges szemel, olajat, benzint miként kell úgy igényelni, hogy ezek az üzemanyagok a szükséghez képest mielőbb rendelkezésre álljanak.

Ennélfogva a kormánybiztos utasította a m. kir. Kereskedelmi Hivatalt, hogy a cséplési üzemanyagok igénylése tekintetében az érdekelteknek a legmészebbmő felvilágosítást adják meg és azoknak segítségére legyenek.

Felhívom az érdekelteket, hogy a cséplési üzemanyagok igénylésevel kapcsolatban szükséges felvilágosítások tekintetében a m. kir. Kereskedelmi Hivatal debreceni kirendeltségét (Simonffy uca 2. sz.) a hivatalos órák alatt, délelőtt 8—12-ig saját érdeklődésüknek vegyék igénybe. Polgármester.

Az idei termények hivatalos arai: Buza: 73 kg-os 30.—, rozs: 71 kg-os 28.—, kétszeres: 28.—, árpa (65 kg-os) 24.—, középminőségű takarmányárpa 1 pengővel alacsonyabb. Kopasz árpa 32.—, zab (41 kg-os): Budapest, 26.30, Debrecen 26.—, tengeri: májusi szemes 23.50.

Paál Jób riportregénye Jugoszlávia összeomlásáról Európa mapnájáról legurul egy ország

25-ik folytatás.

A német megszállás első délelőtti — Végláthatatlan sorokban száguldanak a harci kocsik nyugatra, Belgrád felé...

Pár perc alatt kijutottunk a főuccába.

A valjevo-belgrádi országút — amely további folytatásában Nisbe és Szokoljébe visz el — Mladenovácon vezet keresztül. A városka az országút két oldalán terpeszkedik. Van benne néhány szép emeletes épület.

Mennyire más kép fogadott most az országúton, mint kedden, amikor letartóztattak.

Mindenfelé, véges végig tankok dübörögtek. Katonát nem lehetett rajtuk látni. A katonák benn ültek a harci kocsik belsejében és a hernyótalpak irtózatossággal száguldoztak tovább. Közülük motorkerékpáron harcosok és szinte az volt az érzésünk, mintha ember és gép össze lett volna nőve. Hatalmas teherautók, skatulyaszerű, fekete vászonnál készült karosszériával váltották fel a tankokat. Azután vöröskeresztes gépkocsik. Megszakítás nélkül száguldoztak a menet...

Az emberek kinn álltak az uccán és bámulták a harci kocsikat.

Német csendőrök cirkáltak az uccán és figyelmeztették a férfiakat, hogy kössenek fehér kendőt a karjukra. Mindegyik mosolyogva beszélt...

A kocsit szélén nagy teherautó állt és egy katona ládákban cigarettát adott le. A cigarettát, nyomban szétosztották azok között, akik Mladenovácon maradtak a rend fenntartása végett. A katonák jószívvel adtak cigarettát a báméskodóknak...

A főtéren két hatalmas gulyáságyú állt és lábasokkal, fazekakkal jöttek oda az asszonyok. Mindenki kapott, aki csak kért...

Három órával a bevonulás után...

Hova menjünk?

Mindenekelőtt a fősolgabírószágra az iratainkért.

Nehezen lehetett keresztül jutni a felvonuló német harci kocsik során. Vártunk vagy egy órát. Azután átvágtunk a főtéren és megindultunk a polgári iskola felé, oda, ahol a nácselnik kedden délután fél négykor bilincsekbe akart verni. Három-négy ember vonatkozott az épület előtt, benn nem volt senki. Társa nyitva a kapu. Mondja az egyik: ezek még tegnap este meglógtak... Arra sem volt idejük, hogy magukkal vigyenek valamit.

És a katonaság?

— Az valahol a hegyek között lehet...

Hol lehetnek vajjon az irásaink? Biztos, hogy ezeket nem találjuk most meg. Gyorsan seregszemlét, mi maradt nálunk. Elek Gyuri megtalálja az indekset és a pesti rendőrség által kiállított erkölcsi bizonyítványát, nálam a tárcámban maradt nemzetközi igazolványom, amelyet a külügyminisztérium látta meg, valamint magyar államvasúti fényképes igazolványom. Nincsen baj.

Megyünk tovább. Legokosabb lesz, ha a németektől kérdezzük meg, hogy mitévők legyünk. Talán ők hazajuttatnak Pestre is...

Pár lépésnyire a polgári iskolától meggörnyedt alak áll kopott kabátban, botra támaszkodva. Oldaláról tarisznya lóg le. Megismerem. Ott barátom, akivel egyszer-kétszer tartoztam a belgrádi kávéházban. Amikor meglát, boldogság gyul ki az arcán. Egyszerre kérdezzük: hát maga mit csinál itt. Mondja: Belgrádból menekült a feleségével. Az asszony itt van a közelben egy faluban. Neki ott tarthatatlan volt a helyzete, mert tartalékos hadnagy. Tegnap bejött Mladenovára, hogy jelentkezze. De azzal küldték el, hogy jöjjön másnap, mert nincsen uniformis. A korcsmában szállt meg és ott érte az emeleten az éjszakai csata. Többedmagával a pincébe szaladt le. Mire kijött, itt voltak a németek. Most mit csináljon? Mondom: ne féljen, nem lesz bántódása. A fő, hogy kössön fehér kendőt a karjára. Tarisznyájából kivessz egy sebkötöző csomagot és a gézt négyyszeresen a köpenyére csavarja...

Szük ucca vezet az országút felé.

A kanyarodónál német csendőrtiszt áll. Szóke hajú, fiatal fiú. Mosolyog.

Odalépünk mind a hárman. Én beszélek.

— Mi ketten magyar állampolgárok vagyunk. Öt napig szenvedtünk a szerbek börtönében, ma reggel az Ön bajtársai szabadítottak ki. Ez az úr itt velünk belgrádi lakos. Tartalékos hadnagy. Be kellett volna neki vonulnia, de nem kapott uniformist. Velünk együtt Belgrádba szeretne jutni. Kérem, mondja meg nekünk, mit csináljunk? Kinél jelentkezünk? Merre mehetünk?

A csendőr felkapja bal karját, karórájára néz és így szól:

— Most egy óra van. Négy óra húszkor tiszta lesz már az országút szelétől balra elterülő terület. Négy infanteriánk megtisztítja a terrént. Addig maradjanak itt, vagy menjenek le a rétre. Két vagy három napig húzzák meg magukat valamelyik faluban. Az országúton még nem lehet járni. Azt pár napig még igénybe veszi a mi felvonulásunk. Azt hiszem, hogy holnapután már nyugodtan visszamehetnek Belgrádba. Mindenesetre abban a faluban, ahol várakoznak, majd kapnak értesítést. Vagy a rádió útján, vagy más módon...

(Folytatása következik.)

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyer férfi	Kövességéd munkát kaphat Varjassynál, Eötvös 18. 28	Iparvállalat keres nagy gyakorlatlalt bíró öske-resztes gép. és gyors-irónót állandó alkalmazásra. (Elődje 18 év után, férje elhelyezése miatt lépett ki.) Ajánl-kozik bizonyítvány-mó-solatukat fizetési igé-nyük megjelölésével „Betű” jellegre küldjék be a kiadóhivatalba. 729
Szobafestőtanulót fel-vezet ifj. Zelinger festé-szete, Kálvin tér 4. 1199	Fodrászsegédet állandó alkalmazásra keres Horgonyi, Szoboszlói út 4. 29	Középkorú nő tanyára mindenesnek felvétetik. Csemete 12. 1200
Fodrászsegéd állandó munkára felvétetik. — Eötvös 64. Kárpoti. 1195	Műszerészsegéd felvétetik. Szabó, Petőfi tér 6. 1187	
Fiatal jó munkás bor-bélyegéd felvétetik. — Boozán Ferenc, Hatvan 2. 1193	ALKALMAZÁST nyer nő	
	Fodrászkisasszony fel-vétetik. Bíró Kálmán fodrászmester. Piac 58. 1196	

Munkásleányokat ce-mentlap gyártásához azonnal felvesz a Deb-receni Működő Rt., Debrecen, Fűrdő u. 2. 1149

Irodista kisasszonyt — legalább négy középiskolával — kezdőt fel-veszek könnyű irodai munkára. Jelentkezés „Szerényigényű” jelleg-re a kiadóban. 1198

ALKALMAZÁST
keres nő

Egy jó családból való fiatal leány úriházhöz ajánlkozik elsejére. — Miklós 6. 1180

HÁZTARTÁSI
ALKALMAZOTT

Ügyes mindenes leányt keres elsejére idősebb házaspár. Jelentkezés jó bizonyítványokkal Batthyány 6. Kalmár. 1159

Parkettbe értő bejárónól keresek műterem-takarításhoz. — Szipál fényképész-mester. 27

AJÁNLAT

Vasutas, katona, pilóta-egyénruhákat bizalom-mal készíttesse Tegdes-nél, püspöki palota, Déri sarok. 1538 8. 30

Legelőszobán test, tiszt-ít Weisz, Arany János ucca 29 szám. 1940 vv.

Ciánóztasson Csala cja-nozó vállalattal. Lakás-vizsgálatok felelősség-gel. Rákoczi u. 9. Tele-phon 14-27. 711 9. 20

Aranyat, ezüstöt, brili-ánst legmagasabb ár-ban bevált Pollák End-re ékszerész. Hatvan 2. 1085 8. 31

Keltemes lakás, finom koszt a Hungária pan-zióban, szobák napok-ra és hónapszámmra. Fe-renc József 59. Tele-phon: 23-39 800 vv.

Prima élesdi oltott és darabos mész, cemen, gipsz, folyamhomok és egyéb építési anyag ál-landóan kapható Kár-pátaljai Fa- és Szén-kereskedelmi Kft-nél, Debrecen, Széchenyi 8. Telefon 15-47. 1794 8. 5

Varrógépek, kerékpá-rok, alkatrészek min-den géphez olcsón. Ja-vítások jótállással. Vé-tel, csere, kölcsönzés. Eisenberger, Csapó 101. 644 8. 17

Pelóskairást ciángáz-zal, lakások vizsgálá-sa felelősségel vállalja Eis-zollán. Kígyó ucca 5. szám 695 10. 17

Légoltalmi víztartályo-kat, boros, ecetes, ese-res, forgó hordókat ké-szít Varga, Hatvan 68. 719 8. 18

Légoltalmi és óvóhely-felszerelési cikkek be-szereshetők Bészler La-jos vasüzletében, Fe-renc József út 17. Bika-mellett sarkon. Telefon 10-61. 1107

KERESLET

Kenyérhaját veszek. Ir-ion levelezőlapot, érte-küldök. S. T. Domokos Lajos ucca 6. 1011

Fogatanyát, ékszer-t, ezüstöt legmagasabb árban veszek. Frankel, Piac 56. ezéltt Froh-ner mellett. 1141 8. 24

Magtárnak alkalmas száraz helyiséget keres-sünk bérbe. Körülbelül 400 métermsza szemes-termény elraktározásá-ra legyen megfelelő. — Középfokú gazdasági tanintézet, Piac 8. 1185

ÉLELMISZER ITAL

Mézet veszek, becukro-sodottat is és deszkát. Kerégyártó, Piac 42. 1109

Bor, finom, zamatos cséplésre olcsón özv. Nagy Pálné pincészte, Szent Anna 36. 1082

Sárga vajbáb, szálká-mentes, frissen szedve olcsón kapható Domo-kos Lajos u. 6. 1132

OKTATÁS

Nyári gyorsíró- és gé-n-irótanfolyam a Simai gyorsíróiskolában. Piac 73. Államvizsga. 1675 8. 4

Naményi Zoltán gyors-író, gépiróiskolában nyári tanfolyam. Vidé-kieknek vasútkedvez-mény. — Államvizsga. Batthyány 1. 1268 8 28

PÉNZ

Kölcsön keresek rövid időre garanciával 2000 pengőt. Ingatlanfedezet. „Sürgős” jellegre. 1191

RÁDIÓ

3+1 Szuper rádió el-adó. Jókai 33. 1190

BÚTOR

Minek a fényes kirak-al, antikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat előnyös fizetési felté-telekkel, udvari bútorüz-letemben, Piac 71. 584 8. 15

Modern háló, kombi-nált szekrény, fotelek, konyhaberendezés, au-tó komó. Kossuth 51. 1788 10. 4

Hálószobák, ebéllők, kombinált szobák, konyhaberendezések — Salamon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 752 10. 19

Ebéllőbútor kifogástal-an állapotban eladó. Varga 32. 1165

Konyhaszekrény, ebéllő-asztal, egyszerűbb ké-pek, toll stb. eladók. Püspöki palota III. em. 35. Kovács. 1197

AUTÓ

MOTOR KERÉKPÁR

Strapabíró oldalkocsis motorkerékpár eladó. Cím a kiadóban 865 vv

TUZELÓ ANYAGOK

Prima száraz tuskó leg-kisebb tétellel a legna-gyobbig házhöz szállit-va kapható, vagon-ételben is. Timár 11. Telefon 30-68. 1167

ÜZLET MŰHELY
RAKTÁRHELYISÉG

10+4½ méteres üzlet-hehelyiség Péterfia 61. alatt kiadó, ha az át-alakítást maga vállalja. 1091

Raktárhelyiséget keres-ek, jól zárható, száraz épületben kb. 600—1200 m²-t. Címét „Bér-megjelöléssel” jellegre kiadóba. 1158

KIADÓ LAKÁS
kétszobás

Uccai kettő szoba, konyhas lakás mellék-helyiségekkel aug. 1-re kiadó. Félévi bér előre fizetendő. Cím a kiadó-ban. 1192

BÚTOROZOTT SZOBA

Szép nagy uccai külön-bejárátú bútorozott szoba kiadó. József kir. herceg 36. 755

Bútorozott uccai szoba belvárosban teljes el-látással azonnal kiadó. Domb 14. 1194

VEGYES

Leánderek jó ládákban eladók Honvédtemető u. 6. sz. 333 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Fa-és bronzsilárók eredeti régi és stíl bu-torok, üllögarnitúrák és vitrinek stb. legolcsó-ban beszerezhetők. — Ingóságközvetítő. ref. püspöki bérpalota. 1131 vv.

Ablakok kitűnő álla-potban, 6 drb 90x175, 2 drb 40x175, 2 drb 60x160 méretűek, el-adók. Miltelmann asz-talosműhely, Piac 77. 768 vv.

Konkolyozó, gabona-tisztító rosta, szőlőprés, kultivátor, morzsoló, méhkaptár. Csapó 61. 1189

INGATLANT KERES-
MEGVÉTELRE

4-500 négyszögöles kertli földet vennék havi törlesztésre, köz-vevítő díjazok. Elías, Erzsébet u. 10. 1143 vv.

ELADÓ HÁZ

Nyil u. 14. számú ház eladó. Zalogház, Hu-nyadi 14. 1778 vv.

Eladó ház Szepességi 8. más vállalkozás miatt sürgősen, teherrel, 1079

15 évig adómentes két 1 szoba, konyhas épü-let minden elfogadható ártért eladó. Király Fe-renc u. 20. Értekezni Sámsoni út 83. Kocsma. 1131

Négyszobás modern vil-la 412 négyszögöl kert-vel, adómentes, építke-zési teherrel eladó. Had-házi ucca 26/b. Megte-kínthető délelőtt 11-től 1-ig. Értekezni Péterfia 34. 115+

Timár u. 22. számú ház eladó. Értekezni Teleki 55. 2. ajtó. 1182

FÖLDBÉRLET

Hajdúszoboszlón, a fűrdő mellett lévő Bánom-szölőskertben egy 944 □-öles és egy 832 □-öles teiek eladó. Cím a kiadóban. vv. 260

ELADÓ FÖLD

Nyole hold tanyás föld szőlővel Bellegelő 90. sz. alatt eladó. Ér-deklődni Bercesényi u. trafik. 713 8. 3

Szerkesztőnői feladót

PALFI JOZSEF

Kiadónői feladót

IFJ. SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadó és nyomja o

TSZÁNTULI KÖNYV- és LAPKÁDÓ

RESZVÉNYTÁRSASÁG

Feladós nyomdavezető

SZIGETHY KÁROLY